

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarjas Jakob Liivi tänaval elavad naabrid perekond Rikken ja perekond Mikiver pälvisid auhinna selle eest, et nende aiad moodustavad koos harmoonilise terviku. FOTOD: Raigo Pajula

Presidendi kauni kodu tiitli pälvinud perekond Keär elab Emumäe jalamil.

Kaks presidendi kauni kodu tunnustus- auhinda rändas Väike-Maarja valda

Rakvere ametikooli aulas toimunud Eesti kaunimate kodude loojate tänuüritusel tunnustati enam kui 60 perekonda, kelle kodu paistab silma erilise ilu ja leidlike lahenduste poolest.

Lääne-Virumaa kauneimateks kodudeks tunnustati perekond Ojaliivi kodu Vösul, perekond Mikiveri ja Rikkeni kodud Väike-Maarjas ning perekond Keäri kodu Lasinurme külas.

President Alar Karis ütles Rak-

vere ametikoolis Eesti kaunimate kodude tunnustusi üle andes, et kodu ei lõppe välisukse või kodumaja väravaga. „Korras kodudest vaatab vastu Eesti naerata pool. Olgu tegemist uue ümbrise saanud eramaja, renoveeritud kortermaja, uuendatud ridaelamu,

lastepargi, linnaväljaku, külakeskuse, kooli, lasteaia, muuseumimaja või miks mitte ürdiaia urbaniseerunud keskkonna so-pistuses,“ sõnas riigipea. Ta lisas, et see on kõik kokku ühine rõõm kaunimast Eestist.

Riigipea sõnul tähendab ko-

dukaunistus nii tema kui ka paljude tunnustuse pälvinute jaoks kultuuri, kannatlikkust ja vastutustunnet. „Neist asjust pidavad inimesed ei saa suhtuda ükskõikselt neid ümbritsevasse. Oma kodusse, koduvalda või kodulinna, Eestisse, ega oska

või lihtsalt ei saa õlakehitusega kõrvalt vaadata ning ükskõikselt edasi sammuda,“ lausus ta.

Kaunid kodud saavad seinale kinnitada märgise, mis annab teada, et tegemist on presidendi auhinnatud koduga.

Tiia Saart: ettevõtlus maal on võimalik

4

Tegutsejahingega Raul Oja: mees peab nii kõvasti töötama, et küüsi poleks vaja lõigata

5

Kaunid koduaiad ja kodukohvikute päev

6–7

Tere, kool!

8–10

Õpilasmalev on noorte seas endiselt populaarne

11

Piirkonna elanikud on raamatukogudega üldiselt rahul

13

Huviringid ja treeningud uuel hooajal

14

Loe internetis
www.v-maarja.ee

Kiltsit tabas kopsakas annetus

Vahetult enne kooliaasta algust jõudis Kiltsi kooli Kiltsi lossi kunagise omaniku A. J. von Krusensterni järeltulija annetus Saksamaalt.

Krusensterni reisikirja 1. ja 2. osa. FOTO: Madis Michelson

MADIS MICHELSON

Varemgi Kiltsi lossi kollekttsioonile annetanud Johannes Perneder saatis seekord peamiselt raamatuid. Olulisema osa saadetisest moodustavad Krusensterni reisiraamatu eri väljaanded, ülevaated tema, tema poja ja pojapoja elust ning tegevusest, ka kartograafiaalasest. Annetuse päriliks on Kiltsi kaardilossi seisukohalt L. A. Mellini Liivimaa atlase 1972. aasta uuustrükk. Edaspidi saavad õpilased Krusensternide ja Mellini kaardistamistegevust uurida otse algallikaist.

Omal ajal, üle 200 aasta tagasi, oli Krusensterni reisikiri ümber maakera purjetamisest laialdaselt tuntud, nii teadusringkondades kui ka rahvaväljaandena. See oli tõlgitud paljudesse keeltesse ja nii jõudis kaugete maade lugejateni tükike Eestimaadki, viie kohanime näol, tõsi, saksakeelsetena.

Maakeeli on need Keri saar, Tallinn, Pakri neem, Osmussaar ja Hiiumaa.

Mellini 1798. aastal avaldatud Liivimaa atlas võttis kokku 18. sajandi saavutused Liivi- ja Eestimaa kaardistamisel ja seega kuulub meie kartograafiaajaloo varasalve. Kaardikogu koosneb ühest üldkaardist ja 14 maakonnakaardist, mõõtkavaga umbes 1:200 000. Väärtuslikud on kaartidel esinevad ajaloolised kohanimed, Eesti alalt kuni 7100, osalt nii saksa- kui ka eestikeelsetena. Näiteks Kiltsi on kirjas tollases kõnepruugis kui Kilsli ja saksapäraselt Ass. Andmeid kohanimedele kohta saadi mõisnikelt, kooli- ja kirikuõpetajailt. Teiste hulgas tänapäev Mellin kaastöö eest Väike-Maarja pastorit Hermann Johann Schubbet.

Nüüdsest on õpilastel võimalus kaardikogu uurides aimu saada rannajoone, asustuse ja kohanimedele muutusest viimase 225 aasta jooksul.

Annetuse haldajaks ja eksponeerijaks on A. J. von Krusensterni nimeline MTÜ.

Rando Vink (keskel) tunnustust vastu võtmas. FOTO: Ardo Kaljuvee

Parim nootalunik tegutseb Ärinal

2. septembril toimus Tallinnas Põhjala tehases juba teistkordselt suur talutoidu laat „Maa tuleb linna“, kus kuulutati välja selle aasta parim talu ja talutoit võitjad. Ärina külas asuv ettevõtte Vinkymon OÜ pälvis nii parima noortaluniku, parima tervisetoote kui parima alkohoolse joogi autasu.

Parimaks noortalunikuks valitud Vinkymon OÜ tegeleb Väike-Maarja külje all Ärina külas kümnel hektaril ebaküdoonia ja küüslauku kasvatamisega ning nendest toodete valmistamisega. Pereettevõtte tootevalikust leiab näiteks limonaade, siirupit, vahuveini, krõpse, pestot ning fermenteeritud küüslauku. Lisaks on talul plaanis suunduda teraviljast ekstraktide tootmise suunas ning

rajada selleks uus tehas.

Talu on tegutsenud juba 11 aastat ning seda juhib Rando Vink. Igapäevatoos lõovad kaasa ema, isa ja vanatädi ning aegajalt ka vend.

Parima talutoidu konkurss sai alguse 2016. aastal. Kõige parema talutoidu väljaselgitamiseks hindab professionaalne žürii nii talutoodete maitseid, pakendeid, tootjate äriplaanide kui ka

tootearendust ja turundusideid. Konkursi võitjad saavad oma toodetele vastava märgise, et tarbijatel oleks neid tooteid lihtsam leida ja märgata.

Parimaks tervisetooteks valiti Vinkymoni oma mahlas fermenteeritud küüslauk.

Parimaks alkohooliga joogiks tunnustati Vinkymoni puuviljavahuveini õuna – ebaküdoonia-rabarberi-meega.

Annely Kulland. FOTO: Kristel Kitsing

Teede- spetsialistina asus tööle Annely Kulland

14. augustist töötab Väike-Maarja Haldusteenuste koosseisus teedespetsialistina Annely Kulland.

Annely on lõpetanud 2000. aastal Rakke gümnaasiumi. Haridustee viis teda edasi Tartusse, kus ta omandas Eesti maaülikooli maainseneriteaduskonna kinnisvara planeerimise ja hindamise eriala ning töötas maa-ametis. Annely on lõpetanud ka Tallinna tehnikakõrgkooli ehitusteaduskonna teede-ehituse eriala. Ta on töötanud pikalt erasektoris maaparanduse valdkonnas, projekteerinud ja koostanud maaparanduse rekonstrueerimise projekte.

Täna on Annely taas leidnud tee koduvalda ja soovib panustada valla teede parendamisse ja korrahoiu.

Annely tööülesanneteks on teede ja tänavate remont ja hooldus, koolitranspordi korraldamine, tänavavalgustuse korrahoiu tagamine ning vastutus Väike-Maarja Haldusteenuste sõidukite korrahoiu ja aruandluse eest.

Annely hobideks on matkamine, rattasõit, fotograafia, arhitektuur, eesti rahvatants, mustlastants.

Väike-Maarja tervisekeskuses asus tööle kliiniline psühholoog

Septembrist töötab Väike-Maarja tervisekeskuses kliiniline psühholoog Heidy Õunapuu, kelle vastuvõtule saab pöörduda üksnes Väike-Maarja tervisekeskuses töötava perearsti saatekirjaga. Täpsemat info saab perearstilt.

Tervisekeskuses töötab endiselt ka psühholoog Ave Rosental, kelle juurde saab registreerida telefonil 505 5167.

Väike-Maarja tervisekeskus. FOTO: Kristel Kitsing

Vallavanema kuu

INDREK KESKÜLA
VALLAVANEM

Teadmistepäeval 1. septembril olid meie valla koolid tulvil lõbusast jutuvadast, naerusuisest suhtlusest, luuletustest, pillimängust ja lauludest. Toimused avaaktsused Rakke koolis, Simuna koolis, Kilti mõisakoolis, Väike-Maarja gümnaasiumis ning Väike-Maarja muusikakoolis. Loomulikult on käesoleva aasta 1. september tähtsaim esimesse klassi astujatele, kuid kõigile kooliaasta alustajatele on see päev õppeaasta elurütmiga alustamiseks. 1. septembriga ei muutu ju ainult õpilaste elurütm, vaid õppeaastaga seotud tegevusega peab kohanema terve perekond, kõik õpetajad, koolitöötajad, kokad, bussijuhid, treenerid ja huviringide juhendajad.

Eestis läks esimesse klassi ligikaudu 15 300 õpilast, koduvallas helises kõige-kõige esimene koolikell 53le õpilasele. Suur rõõm on mul ka sellest kui gümnaasiumi kümnendas klassis alustajaid on 22. See näitab, et meie gümnaasiumiastme haridust usaldatakse ning kooli missioon „õppija arengu toetamine ajakohases, sõbralikus ja õppimist motiveerivas keskkonnas“ toimib.

2010. aastast alates asus keskvalitsus toetama üksnes gümnaasiumiastmega riigigümnaasiumide loomist ning nende arv ulatub tänaseks 26ni, hõlmates kõiki Eesti maakondi. Riigigümnaasiumite projekteerimise ja ehitamise vahenditest tuleb 85% EL regionaalarengu fondist ning 15% moodustab Eesti maksumaksjate kaasfinantseering. Kui maakonnakeskustesse rajatakse uusi gümnaasiumeid, mille haldajaks on keskvalitsus, siis kõige suurem mõju on sellel ju ikkagi maakonnakeskuste omavalitsustele. Osa maakonnakeskuse omavalitsuslikust rollist (tüki üldharidusest) võtab üle keskvalitsus. Sisuliselt peaks ju maakonnakeskustel võrreldes eelnevaga vähenema oma linna maksu- maksja ressursivajadus gümnaasiumiõppe korraldamiseks, kuna kogu gümnaasiumiga seotud teemad haldab hoopis haridusministeerium; olgu selleks koristus, toitlustus, suur

osa huvitegevusest, hoone kütmine, valvamine, lumekoristus või ka üldjuhtimine.

Maakonnakeskustest kaugemal asuvad elanikud ja ka omavalitsusest saavad küsida, kas see tohutu hulk raha on otstarbekalt kasutatud. Näiteks hetkel ehitusjärgus olev Rae riigigümnaasium, mis valmib 2024 a alguses, läheb hankelepingu järgi maksma 14,3 miljonit eurot ning on mõeldud 540 õpilasele (ca 26 500 eurot õpilase kohta). Kui palju on tegelik maksumus koos inventari, laboriseadmete, heli, valguse, kunstiteose, sisehaljastuse jms hankimisega, selgub Rae gümnaasiumiga seotud kõigi hangete läbiviimisel. Kuhu tahan jõuda? Ikka seleni, et kiidan koduvallas tegutsenud inimesi, kes on meie piirkonna oma koduks valinud ja teavad, et puhtad järvesilmad, Pandivere kõrgustiku maalilised vaated, toimekas ettevõtluskeskkond ning sportimis- ja vabaajaveetmise võimalused kaaluvad ülesse linnatänavate müra-kära ja Euroopa rahalaevade abil valmivad uued hooned linnades. Tundub, et tihedalt asustatud linnades on õhu- saaste valus teema. Meie uus kliimaministeerium pakub lahendust. Tihedalt asustatud piirkondade inimestele võimaldatakse „leevendust“ pakkuda 18,5 miljoni euroga ehk ca 1850 linnaelamule. Nimelt pidi just see raha avama ainult linnainimestele kauaoodatud võimaluse küsida toetust vana ahju asendamiseks õhksoojuspumbaga või uue, vähem saastava ahju ehituseks. Lääne-Viru kontekstis on õhuprobleem ainult Rakvere ja Tapa linnades. Seega veel üks oluline põhjus maal elamiseks – õhk on puhtam ja meie tervis parem.

Septembri alguses jõudis Omniva postiteenuste abil Väike-Maarja valda aukiri, millele on alla kirjutatud regionaalminister Madis Kallas ning Eesti linnade ja valdade liidu tegevjuht Veikko Luhala. Aukiri Väike-Maarja vallale kui „Võimaluste kasutaja 2022“. Sisuks tunnustus omavalitsusele, kes arvestades elanike arvu, tagamaalisust ja tulukust, ületab võrreldes teistega oma potentsiaali kõige enam. Sama tugeva aplausi rahandusministeeriumi poolt pälvis koos meiega ka Keila linn. Hin-

Vallavanema käesoleva aasta rattakilomeetrite arv võimaldaks neli korda ümber Eestimaa sõita. Kas Sul ka? FOTO: Kristel Kitsing

damiseks vajalikke andmeid koguti riiklikest registritest ja riigiasutuste andmebaasidest, kõikidelt kohalikelt omavalitsustelt ning elanike rahulolu uuringutest. Analüüsi vahendab portaali minuoavalitsus.ee. Portaali andmeid uuendatakse iga-aastaselt ühe aastase tagasivaatega. Esimestel aastatel mõõdeti omavalitsuste tööd 16 valdkonnas, siis lisandusid veel kaks uut valdkonda: keskkond ja kliima ning ligipääsetavus. 2022. aastal lisandus uue valdkonnana ettevõtluskeskkond ning senine valitsemise valdkond jagunes kaheks: üldjuhtimine ja avatud valitsemine. Saadud tunnustus ei ole ainult Väike-Maarja omavalitsuse kui ametnike tegevusele, vaid laiem. Näiteks ettevõtluskeskkonna all mõõdetakse ka majanduslikult efektiivsete ettevõtete suhtarvu, õpilasfirmade olemasolu ja ka koole, kus rakendatakse ettevõtliku kooli tegevusi. Või näiteks valdkonnas, mis puudutas kultuuri, sporti ja vaba aega, hinnati elanike rahulolu liikumis- ja sportimisvõimalustega ning nii noorte kui ka täiskasvanud inimeste osalemist spordiringides ja klubides.

Tunnustusüritus toimus küll juba enne jaanipäeva, kuid tiheda töögraafiku pärast ei olnud mul kahjuks võimalust oma kõrvaga rahandusministeeriumi aplausi kuulama minna. Seega üritusest kaks kuud hiljem saime Omniva teenuse abiga tun-

nustuskirja kätte ja riputan selle ka peagi vallamajas seinale.

Meie raamatukogudes postiteenuse osutamine nn Omniva frantsiisitegevusena on ka üks tagamaalise omavalitsuse võimaluste kasutamise. Selle võimaluse loovad meie enda raamatukogutöötajad, kes täidavad põhitöö kõrvalt lisaülesandeid, et me kõik ei peaks Rakvere linna teatud pakkeid järele sõitma.

Septembri alguses tutvustasime koos arendus- ja planeerimisosakonna juhataja Ene Preemiga Simunas, Rakkes, Kiltis ja Väike-Maarjas õhtustel avalikel aruteludel koduvala järgmise nelja aasta arenguplaane ning nende teostamiseks vajalikke rahalisi võimalusi. Samal ajal on Väike-Maarja valla arengukava 2024–2027 ja eelarvestrateegia 2024–2027 eelnõu avalikustatud omavalitsuse kodulehel. Pärast avalikustamist ja laekunud täienduste analüüsi esitab vallavalitsus oma ettepanekud vastava eelnõuna vallavolikogule. Seal on planeeritud need päevakorda võtta oktoobri alguses ning võimalusel tutvustan neid plaane järgmises Infolehes.

Soovitan leida hetk, et sõita koos pere ja sõpradega ratastega koduvalas ringi. Akki leida ülesse Kilti mõisapargi Õneallika ning õige rituaali läbiviimisel saad seal oma salasoovidele head energiat kaasata.

Mõnusaids sügisvilju!

Koeru perearstikeskus liitus terviseagentuuriga

Koeru perearstikeskus eesotsas perearst Riina Läänega, mis võtab patsiente vastu ka Rakkes, liitus 1. augustist terviseagentuuriga.

Dr Riina Lääne meeskond jäi samaks, lisaks talle endale võtavad patsiente vastu residentuuris õppiv dr Aleksandr Kashel ja neli pereõde. Keskuses töötab ka registreeritud, kes suhtleb patsientidega telefoni teel. Nii Koerus kui Rakkes toimub vastuvõtt eelneva registreerimise alusel.

Terviseagentuur OÜ on 2006. aastal loodud esmatasandi tervise- teenuseid pakkuv ettevõtte. Lisaks Koerule ja Rakkele on neil perearstikeskused Võrus, Valgas, Värskas, Lasval, Tõrvas, Viljandis, Vormsil ja Loksas. Ettevõtte meeskonnas töötab üle Eesti pea 80 spetsialisti.

Lisaks nimevahetusele käivitus ka eelviisi teenus. See tähendab, et perearstikeskusesse pöördumiseks tuleb oma terviseuurest esmalt teada anda telefonil 766 6661 või ööpäevaringse iseteeninduse kaudu aadressil www.terviseagentuur.ee/ eelviisi.

Telefonile 766 6661 vastavad kell 8–17 terviseagentuuri kesksed registreerimise, kes vajalikke küsimusi esitades kaardistavad patsiendi terviseuure ning suunavad selle perearstikeskuse õige töötajani, arstile või õdedele. Pereõde võtab seejärel patsiendiga ise ühendust ja kutsutakse perearsti või pereõde vastuvõtu-

Dr Lääne võtab patsiente vastu ka Rakkes. FOTOD: Ronald Kask

le. Mõned mured lahendatakse ka kaugteel. Näiteks toimub nii retseptide uuendamine, mille järel patsient saab SMS-i, et tema retsept on valmis ning võib apteeki minna. Kõik perearstikeskustest väljuvad kõned on numbril 766 6661.

Eelviisiid vastuvõttudele registreerimise abil on perearstikeskuse töökorraldus selgemini planeeritud, vabaneb senisest rohkem õdede ja arstide tööaega, kes saavad patsientide terviseuureid põhjalikumalt analüüsida ja ravi planeerida.

Patsientide vastuvõtt toimub Koerus aadressil Paide tee 16a ja Rakkes aadressil Simuna tee 10 E-R kl 8–16 eelneva registreerimise alusel telefonil 766 6661.

Dr Riina Lääne.

KOMMENTAAR

DR RIINA LÄÄNE

Koeru arstikeskus oli üles ehitatud ühe inimese ettevõtteks, mille eesotsas olev perearst on jõudnud pensioni eelsesse ikka, ent keskuse meeskond on noor, aktiivne ja õpihimuline. Terviseagentuur, kellel on esmatasandi terviseuurete osutamisel innovaatiline lähenemi-

ne ning keskused üle Eesti, suudab tagada jätkusuutlikkuse ja arstiabi osutamise kvaliteedi.

Palun kõikidel patsientidel varuda kannatust uuendustega harjumiseks. Keskuse töötajad on selleks patsientidele kõigiti abiks. Mis peamine: ükski pöördumine ei jää unarusse ning nendega tegeletakse vastavalt mure kiireloomulisusele.

Elanike arv Väike–Maarja vallas 2023. aasta 1. septembril 5639.

Vallavalitsuses

02.08.2023

Katastriüksustele koa-aadressi ja sihtotstarbe määramine.

■ määrati Ärina külas asuva Ilmari katastriüksuse jagamise tulemusena moodustatavate katastriüksuste koa-aadressid ja sihtotstarbed: Ilmari, siht-otstarbega maatulundusmaa ja Ilmaritaga, sihtotstarbega maatulundusmaa.

Kasutusloa väljastamine

■ väljastati kasutusluba gaa-sitorustiku kasutamiseks aad-ressile Ebavere küla, Tehase tn 8.

Ehitusloa väljastamine

■ väljastati ehitusload: Komp-ro OÜle Väike–Maarja lasteaia rekonstrueerimiseks, Restartum OÜle päikeseelektrijaama raja-miseks ja Korsar Management OÜle PVC halli püstitamiseks.

Projekteerimistingimuste avaliku menetluse korraldamine

■ otsustati viia läbi projek-teerimistingimuste andmine RProjektid OÜle ühepereelamu ehitusprojekti koostamiseks Väike–Maarja alevikus, Oru tn 5 kinnistule avatud menetlusena ja korraldada projekteerimistin-gimuste avalik väljapanek ajava-hemikul 07.08–21.08.2023.

Kampaania „Värvid valda!“ aruande kinnitamine

■ kiideti heaks Väike–Maarja alevikus, Tare põik 2 kinnistul asuva elumaja fassaadi värvimistööde teostamise aruanne ja kinnitati värvimistööde kogu-maksumuseks 500 eurot, millest 330,96 eurot on toetus ja 169,04 eurot omafinantseering.

Raieloa andmine

■ nõustuti Väike–Maarja ale-vikus Kesk tn 2 kinnistul ühe arukase maha võtmisega.

Hanke tulemuste kinnitamine

■ kinnitati hanke „Väike–Maarja lasteaiahoone ehitusprojekti ekspertiis“ edukaks pakkujaks P.P. Ehitusjärelvalve OÜ paku-mus maksumusega 9750 eurot km-ta.

Hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruande heakskiitmine

■ kiideti heaks Avanduse külas Allika kinnistu veesüs-teemi arendamise projekti aruanne ja kinnitati projek-ti kogumaksumuseks 3360 eurot, millest 2251,20 eurot on toetus ja 1108,80 eurot projekti omafinantseering.

Avaliku ürituse luba

■ lubati Vana Baskini Teater OÜl korraldada 18.08.2023 kell 19–21 vabaõhuetendus „Met-sas ei kuule su karjumist keegi“ Ebavere tervisespordikeskuse laululaval.

Väljaspool kodu osutatava öö-päevaringse üldhooldusteenu-se kulude tasumise hüvitamine

■ määrati üldhooldusel viibiva isiku teenusekoha maksumuse omaosaluse suurus.

09.08.2023

Väike–Maarja valla arengukava 2024–2027 ja eelarvestratee-gia 2024–2027 kinnitamine, I lugemine – eelnõu volikogule
■ edastati määruse eelnõu „Väi-ke–Maarja valla arengukava ja eelarvestrateegia kinnitamine“ volikogule I lugemiseks.

Katastriüksustele ko-ha-aadressi ja sihtotstarbe määramine.

■ määrati Kännukülas asu-

va Uuetoa katastriüksuse jagamise tulemusena moo-dustatavate katastriüksuste koa-aadressid ja sihtots-tarbed: Uuetoa, sihtotstar-bega maatulundusmaa ja Metsanurme, sihtotstarbega maatulundusmaa;
■ määrati Varangu külas asuva Kõrtsi katastriüksuse jagamise tulemusena moodustatavate katastriüksuste koa-aadressid ja sihtotstarbed: Kõrtsi, siht-otstarbega maatulundusmaa ja Kõrtsimetsa, sihtotstarbega maatulundusmaa.

Vallavara otsustuskorras vöö-randamine, Teeääre

■ otsustati müüa otsustuskorras Pandivere külas asuv Teeääre kinnistu hinnaga 2600 eurot taotlejatele kaasomandisse.

Väike–Maarja vallavalitsuse 20.02.2019. a korralduse nr 108 muutmine

■ tunnistati kehtetuks vallava-litsuse 20.02.2019 korralduse nr 108 „Dokumentide vormide kinnitamine“ punkt 1.2.

Ehitise teenindamiseks vajaliku maa ja katastriüksusele siht-otstarbe määramine

■ määrati Rakke alevikus, F. R. Faehlmanni tee 50 katastriüksusel asuva valla omandis oleva ehitist teenindavaks maaks F. R. Faehlmanni tee 50 asuv katastriüksus;
■ määrati ehitist teenindava maa ligikaudseks pindalaks 5486 m² ja katastriüksuse sihtotstar-beks elamumaa.

Aiamaal ehitiste paiknemiseks loa andmine

■ lubati aiamaa ajutise kasuta-mise lepingu nr 12–2/175 (sõl-mitud 13.07.2023) alusel ajutis-se kasutusse antud aiamaal paikne-da järgmistel ehitistel: aiamaja (ligikaudse ehitisealuse pinnaga 16 m²) ja mängumaja (ligikaudse ehitisealuse pinnaga 8 m²).

Ehitusloa väljastamine

■ väljastati ehitusload: Restar-tum OÜle päikeseelektrijaama rajamiseks, Aleks–Projekt OÜle vedelgaasipaigaldise rajamiseks, Balti Puurkaev OÜle puurkaevu rajamiseks, osaühingule H.T.R. puurkaevu rajamiseks.

Raieloa andmine

■ nõustuti Rakke alevikus Niidu tn 2 kinnistul kahe arukase ja Kase tn 6 kinnistul ühe hariliku pärna maha võtmisega.

Puurkaevu asukoha kooskõlastamine

■ nõustuti majandus- ja joogi-vee tarbeks puurkaevu rajamise-ga asukohaga Salla küla, Laane.

Väikehanke väljakuulutamine

■ kuulutati välja väikehan-ge „Tammiku kortermaja lammutamine“.

Kõigi pakkumuste tagasilük-kamine, Väike–Maarja õpilast-ransport 2023–2027

■ lükati tagasi AS Hansabuss ja osaühing M.K.Reis–X poolt tehtud pakkumused, sest need ületavad oluliselt hankelepingu eeldatavat maksumust.

Vallavara otsustuskorras vöö-randamine, kinnistute müük

■ otsustati müüa otsustuskorras läbi kinnisvaraportaali KV.EE: Pargi, Müüriku küla (maatulun-dusmaa, pindala 5299 m²) hin-naga 7900 eurot; Võiilile, Triigi küla (maatulundusmaa, pindala 6325 m²) hinnaga 4900 eurot; Võimla tn 12, Triigi küla (elamu-maa, pindala 1631 m²) hinnaga 3900 eurot; Turu tn 4, Simuna

alevik (elamumaa, pindala 2017 m²) hinnaga 4900 eurot.

Vallavara vöörandamine enampakkumisel

■ otsustati müüa avaliku kir-jaliku enampakkumise korras elektroonilisel oksjonil osta. ee keskkonnas korteriomandid Väike–Maarja alevikus: Pikk tn 6–4, alghinnaga 3900 eurot; Pikk tn 6–5, alghinnaga 3100 eurot; Põhja 13a–1, alghinnaga 18 900 eurot.

Vallavara enampakkumise tulemus kinnitamine

■ kinnitati kinnistu Välja halja-sala, Väike–Maarja alevik, enam-pakkumise võitja pakkumine osta.ee keskkonnas hinnaga 5000 eurot.

Sundvalduse seadmine Elektri-levi OÜ kasuks

■ otsustati seada tähtjatu tasuta sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks vallale kuuluvatele kinnistutele: Ebavere kergtee T2, Ebavere kergtee T3, Tööstuse tänav L1 ja Tööstuse tn 10.

Avaliku ürituse luba

■ lubati Sirle Sillastel korraldada 20.08.2023 kell 10–15 Jakob Liivi pargis Väike–Maarja alevikus avalik üritus Väike–Maarja laat.

Asendushooldusteenusele suunamine

■ otsustati paigutada laps hooldusperre ja sõlmida asen-dushooldusteenuse osutamise leping.

Audiitori määramine – eelnõu volikogule

■ edastati otsuse eelnõu „Audii-tori määramine“ volikogule.

Väike–Maarja valla hankekord – eelnõu volikogule

■ edastati määruse eelnõu „Väike–Maarja valla hankekord“ volikogule.

16.08.2023

Puurkaevu asukoha kooskõlastamine

■ nõustuti majandus- ja joogi-vee tarbeks puurkaevu rajamise-ga asukohaga Ärina küla, Kase.

Ehitise teenindamiseks vaja-liku maa määramine ja maa ostueesõigusega erastamise eeltoimingud

■ määrati Kiltsi alevikus Liiduri tn 1a asuva teenindamiseks vaja-liku maa ligikaudseks pindalaks 640 m² ning piirid vastavalt plaanile;
■ kinnitati ostueesõigusega erastamisel maa maksustamis-hinnaks 250 eurot ja erastajaks katastriüksusel asuva ehitise (pumbamaja) omanik OÜ Äntu Möis.

Katastriüksusele koa-aadres-si ja sihtotstarbe määramine

■ määrati Vao külas asuvate Jaani, Karu, Kutsari, Laanepuu ja Viguri katastriüksuste liitmi-se tulemusena moodustatava katastriüksuse koa-aadres-siks Jaani ja sihtotstarbeks maatulundusmaa.

Katastriüksusele sihtotstarbe määramine

■ määrati Rakke alevikus asuva Karjakella ja Aavere külas asuva Pargi katastriüksuse sihtotstar-beks üldkasutatav maa 100%.

Projekti omafinantseeringu garanteerimine, Lääne–Vi-rumaa tööstusalade ja ette-võtlusvõrgustiku arendamine – eelnõu volikogule

■ edastati otsuse eelnõu „Projekti omafinantseeringu garanteerimine, Lääne–Virumaa tööstusalade ja ettevõtlusvõr-

gustiku arendamine“ volikogule.

Projekti omafinantseeringu garanteerimine, Lääne–Viru-maa tervise- ja puhkealade/ra-dade maakondliku võrgustiku väljaarendamine

■ edastati otsuse eelnõu „Projekti omafinantseeringu garanteerimine, Lääne–Virumaa tervise- ja puhkealade/radade maakondliku võrgustiku väljaa-rendamine“ volikogule.

Komisjoni koosseisu muutmine

■ muudeti vallavalitsuse 15.03.2023 korralduse nr 159 „Väike–Maarja valla noorsootöö kvaliteedihindamise projekti raames enesehindamise läbivi-i-miseks komisjoni moodustami-ne“ punkti 2: arvati välja komis-joni koosseisust Deili Matson ja nimetati komisjoni liikmeks ja esimeheks haridus- ja kultuu-riosakonna juhataja Anneli Tell.

23.08.2023

Keskkonnamõju hindamise aruande kooskõlastamine

■ kooskõlastati AS HKScan Estonia Kiltsi broilerifarmi KMH aruanne.

Hanke tulemuste kinnitamine

■ kinnitati hanke „Väike–Maarja ja Rakke raamatukogude lae-nutuskapid“ edukaks pakkujaks Cleveron AS pakkumus maksu-musega 17 004 eurot km-ga.

Heakorrakonkursi „Kaunis kodu“ tulemuste kinnitamine

■ kinnitati Väike–Maarja valla 2023. aasta „Kaunis kodu“ konkursi tulemused ja jagati auhinnafond 750 eurot: pere-kond Rüütli kodu Väike–Maarja alevikus – kinkekaart väärtuses 200 eurot; Eve Õuna ja Mati Mere kodu Ärina külas – kin-kekaart väärtuses 150 eurot; Sigrít Stoltseni ja Kristo Varese kodu Kiltsi alevikus – kinkekaart väärtuses 100 eurot; perekond Önnemäe kodu Ärina külas – kinkekaart väärtuses 100 eurot; Maila Vooseli ja Evald Ilvese kodu Aburi külas – kinkekaart väärtuses 100 eurot; Rakke kool (kooliaed) – kinkekaart väärtu-ses 100 eurot.

Riigihanke väljakuulutamine

■ kuulutati välja avatud hanke-menetlusega riigihange „Puidu-pelletite ostmine“.

Vallavara vöörandamine otsustuskorras

■ otsustati vöörandada õigus-büroo De Jure OÜle Pargi kinnistu Müüriku külas hinnaga 7900 eurot.

Vallavara vöörandamine enampakkumisel

■ otsustati müüa avaliku kir-jaliku enampakkumise korras oksjonil oste.ee keskkonnas Aru kinnistu Koila külas alghinnaga 4900 eurot.

Kampaania „Värvid valda!“ aruande kinnitamine

■ kiideti heaks Ärina külas, Kaarli kinnistul asuva majandus-hoone fassaadi värvimistööde teostamise aruanne ja kinnitati värvistööde kogumaksumu-seks 1455 eurot, millest 1000 eurot on toetus ja 455 eurot omafinantseering.

Vallavara vöörandamine enam-pakkumisel, Komatsu

■ otsustati müüa avaliku kir-jaliku enampakkumise korras elektroonilisel oksjonil osta. ee keskkonnas frontaaltõstuk Komatsu WA380–3H alghinnaga 19 900 eurot.

Sotsiaaltoetuste eraldamine

■ nõustuti täiendava sotsiaal-

toetuse maksimisega valla eel-arve vahenditest üheteistkü-m-nele taotlejale kokku summas 1593,67 eurot.

Sotsiaaltoetuse eraldamisest keeldumine

■ otsustati mitte nõustuda sot-siaaltoetuse eraldamisega ühele taotlejale.

Sotsiaalkorteri üürile andmine

■ otsustati pikendada sotsiaal-korteri üürilepingut Rakke ale-vikus (üür 45 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud).

31.07.2023

Loa andmine ehitise paiknemi-seks aiamaal

■ lubati aiamaa ajutise kasu-tamise lepingu nr 12–2/177 (sõlmitud 13.07.2023) alusel ning ajutis-se kasutusse antud aiamaal paikneda aiamajal, mille ligikaudne ehitusalune pind 16 m².

Ehitise teenindamiseks vajaliku maa määramine

■ määrati Triigi külas asuvat valla omandis olevat ehitist teenindavaks maaks Reinuvaderi katastriüksus ligikaudse pindala-ga 1819 m².

Raieloa andmine

■ nõustuti Ebavere külas Tam-metõru kinnistul ühe hariliku pärna ja Rakke alevikus Sõpruse tn 15 kinnistul ühe arukase maha võtmisega.

Hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruande heakskiitmine

■ kiideti heaks Lasinurme külas Orulille kinnistu kanali-satsioonisüsteemi arendamise projekti aruanne ja kinnitati projekti kogumaksumuseks 4524 eurot, millest 3031 eurot on toetus ja 1493 eurot omafinantseering.

Hanke tulemuste kinnita-mine, Tammiku kortermaja lammutamine

■ tunnistati pakkujate Lammutusmehed OÜ, Aspen Grupp OÜ, Balti Rent OÜ, Demolit OÜ, Norete Grupp OÜ, OÜ OK Ehitusteenused ja Terasteenused OÜ pakkumu-sed riigihanke alusdokumen-tides esitatud tingimustele vastavaks;
■ jäeti kõrvaldamata ja kvalifit-seeriti edukas pakkuja Lammu-tusmehed OÜ;
■ otsustati sõlmida Lammutus-mehed OÜga hankeleping mak-sumusega 18 600 eurot km-ta.

Ehitusloa väljastamine

■ väljastati ehitusload: Eesti PäikeseVägi OÜle päikese-elektrijaama rajamiseks Varangu küla, Ääsi; Vao Stables OÜle garaažikompleksi ümberehita-miseks Vao küla, Garaažikomp-leksi; osaühingule H.T.R. puur-kaevu rajamiseks Määri küla, Liivaugu; Balti Puurkaev OÜle puurkaevu ümberehitamiseks Suure–Rakke küla, Lammasküla tee 16.

Projekteerimistingimuste määramine

■ määrati projekteerimistingi-mused RProjektid OÜle ühe-pereelamu projekteerimiseks Väike–Maarja alevikus Oru tn 5 kinnistul.

Kasutusloa väljastamine

■ väljastati Montreco OÜle kasutusluba tootmishoone kasu-tamiseks aadressil Ebavere küla, Tööstuse tn 8.

Kampaania „Värvid valda!“ aruande kinnitamine

■ kiideti heaks Rakke alevikus,

Aia tn 8 kinnistul asuva piirde-aia ja puukuuri värvimistööde teostamise aruanne ja kinnitati värvimistööde kogumaksumu-seks 521,50 eurot, millest 350 eurot on toetus ja 171,50 eurot omafinantseering.

Vallavara kasutusse andmine

■ otsustati korraldada kirjalik enampakkumine Simuna tee 10, Rakke alevikus asuvate ruumide (nr 14, 15 ja 18, üldpindala 48,4 m²), üüri alghinnaga 3,5 eurot/ m², millele lisanduvad kõrvalku-lud, üürile andmiseks.

Müügihinna alandamine, F. R. Faehlmanni tee 32 Rakke

■ määrati F. R. Faehlmanni tee 32, Rakke alevik asuva kinnistu müügihinnaks 51 900 eurot.

Müügihinna alandamine, Tamsalu mnt 1 Väike–Maarja

■ määrati kinnisvaraportaalis KV.EE müüdava Tamsalu mnt 1, Väike–Maarja alevik (ärimaa 100%, pindala 1704 m²) kinnistu hinnaks 39 900 eurot.

Vallavara vöörandamine enam-pakkumisel, korteriomand

■ otsustati müüa avaliku kir-jaliku enampakkumise korras elektroonilisel oksjonil osta.ee keskkonnas korteriomand Põhja tn 13a–1, Väike–Maarja alevik, alghinnaga 17 900 eurot.

Vallavolikogus

24.08.2023

Kohal 17 volikogu liiget. Puudusid Veiko Kabral ja Tanel Kümnik.

Audiitori määramine

■ määrati Väike–Maarja valla 2023–2025 aasta konsolidee-ritud majandusaasta aruannete auditeerijaks AMC Audit OÜ.

Väike–Maarja valla arengukava ja eelarvestrateegia kinnitami-ne, I lugemine

■ otsustati lõpetada I lugemi-ne ja suunata määruse eelnõu avalikustamisele.

Projekti omafinantseeringu garanteerimine, Lääne–Viru-maa tervise- ja puhkealade/ra-dade maakondliku võrgustiku väljaarendamine

■ otsustati garanteerida Lääne–Viru omavalitsuse liidu poolt meetmesse „Atraktiiv-ne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond“ esitatava projekti „Lääne–Virumaa tööstusalade ja ettevõtlusvõrgustiku arendami-ne“ omafinantseering summas kuni 263 905 eurot.

Projekti omafinantseeringu garanteerimine, Lääne–Viru-maa tervise- ja puhkealade/ra-dade maakondliku võrgustiku väljaarendamine

■ otsustati garanteerida Lää-ne–Viru omavalitsuste liidu poolt maakondlike arengustrateegiate elluviimise toetusmeetmesse esitatava projekti „Lääne–Vi-rumaa tervise- ja puhkealade/ radade maakondlikuvõrgustiku väljaarendamine“ omafinant-seering vähemalt 25% ulatuses.

Väike–Maarja valla hankekorra kinnitamine

■ kehtestati hankekord.

Arupärimisele vastamine

Indrek Esküla vastas eelmisel istungil esitatud arupärimisele Väike–Maarja valla suvise tee-hoolduse kohta.

Järgmine vallavolikogu istung toimub 28. septembril.

MARIS KÕRGMÄE VALLASEKRETÄR

Tiia Saarti jaoks on maaelu privileeg ja ettevõtlus maal on võimalik. FOTO: Tiia Saart

Tiia Saart: ettevõtlus maal on võimalik

Vaibakuduja ja ettevõtja Tiia Saart juba oma tegevusega märkamata ei jää. Naine teeb savist keraamikat, koob kangastelgedel, teeb fotograafitööd, peab talu ja tõmbab külanaisi kaasa kohaliku seltsimajja kangastelgedel kuduma.

KRISTEL KITSING
TOIMETAJA

Ta on ehe näide sellest, et maaelu on privileeg, mida on patt nautimata jätta. Kui võtad maal elamist loominguna ja tööd ei pelga, siis kõik su unistused täituvad.

Kodu metsade keskel

Kohtla-Järvel sündinud, aastaid Kohilas korteris elanud Tiia on end koos abikaasaga sisse seadnud isalt päranduseks saanud metsade keskele Krikmanni talu Kärus külas. Elu Kohila korteris muutus toimeka naise jaoks igavaks ja maal ei saa tööd ju teadupärast kunagi otsa.

Suved on naine lapsepõlves küll Kärus veetnud, aga viimased aastad ikka 135 kilomeetrit Kärü ja Kohila vahel pendeldanud. „Mingi hetk ma tundsin, et sõidan edasi-tagasi nädalavahetustel ja suvel, äkki koliks ikka ära maale elama,“ selgitas Tiia. Ka töö, mis nõudis intensiivselt inimestega suhtlemist, oli teda ära väsitanud.

Ameteid on naine pidanud mitmeid: töötanud prillipoes, olnud Jõhvi Kaubamajas juhataja, pidanud Tallinnas müügijuhhi ametit. „Tunnen ennast siin ikka väga koduselt ja kui peaks korterisse tagasi minema, siis oleks see karistus,“ naeris ta Kärus seltsimajas kangastelgede taga istudes.

Enne Krikmanni tallu kolimist teenis naine leiva lauale ka fotograafina. Viimased seitse aastat tegi ka jõulude ajal jõu-

lutuba, kus pered fotokaamera ette kaunitult ritta seadis. See oli nii intensiivne periood naise elus, et vahel ei tahtnud ta fotokotti ega väikeseid lapsi kuu aega pärast jõule näha. Nüüd võtab ta kuus ette tavaliselt kaks pildistamist, aga tunnistab, et kui peab kilulinna lähedale võttele minema, siis võtab see teda ohkama.

Metsa keskele kolimise otsus sündis tal kaasaga üheskoos. Mehine pool on kaitsevähelasena parasjagu missioonil ja kodust eemal, aga huntide, kitsede ja karude keskel elu Tiia ei pelga. „Miks ma peaksin oma kodus kartma?! Kui su ümber on rohkem inimesi, siis see võib isegi veel ohtlikum olla,“ naeris Tiia.

Kangakudumine kui noodikirja tundmine

Täna on naise suur kirk kangastelgedel kudumine ja potikedral treimine. See on aeg, kus ta saab omi mõtteid isekeski mõlgutada.

Kohilas elades käis naine Tohisoo mõisa koolituskeskuses kangakudumist õppimas ja see hakkas meeldima. Kolm esimest vaipa kudus ta omale magamistuppa ja ka emale kööki. Edeva inimesena pani ka fotod Facebooki üles ja tellimused hakkasid kiirelt kuhjuma.

Kuigi vaipasid on naine kudunud nüüdseks kuus aastat, on ta ladusalt ühendanud fotograafia ja vaibakudumise. Kõik tehtud vaibad saab ka üles pildistatud, mõne väikese erandina. Sel kevadelgi oli naisel järjekorras lausa 27 vaiba tellimust

ning neid aina lisandub, igaühel omad soovid ja värvieelistused. Sageli soovib Tiia kliendil saata oma toast pildi, mille põhjal saavad paika värvid. „Soovid on inimestel seinast seinale, kellele kirjumirju ja kellele pigem tagasihoidlik ning ühevärviline, aga valdavalt annavad tellijad suhteliselt vabad käed,“ tunnistab ta. Parasjagu oli naisel pooleli skandinaavia stiilis vaip, mis pidi hästi kokku sobituma tellija tapeediga.

Kui uudistan, kas tänapäeval seda tööd ja vaeva ka hinnata osatakse, vastab Tiia, et ostjale on alati kõik kallid. „See protsent, kes hinna pärast on loobunud, seda on vast üks protsent,“ teadis ta öelda. „Üks asi on vaiba kudumine, aga sellele eelnev töö on väga ajamahukas. Lõime käärimine, selle peale vedamine, niietamine, soastamine, siduse tegemine. Üksi juba lõime kangastelgedele peale ei vea, selleks on abikäsi vaja,“ selgitas ta töö kulgu. Aga muidu on kangakudumine kui noodikirja tundmine.

Heal vaibal mitu nime

Vaibad on koduses interjööri üheks olulisemaks osaks ning lisavad ruumile värskest ja hubasust. Mõnele meeldivad mustriksed, teisele ühevärvilised. Tiia aga ei teegi klassikalisi triibuvaipasid. Neist igaüks on omanäoline ja neil on isegi nimed nagu Velda, Anelle, Erna Melitta, Heti, Loretta, Ellinoor, Piibe, Pärle, Helli, Gillian jne.

Sellele kõigele on aga ka praktiline selgitus. Kui keegi

vaatab Facebookist tema vaipu ja soovib tellida, hõlbustab see huvilise soovist arusaamist. Alguses said vaibad ema ja vanavanemate järgi nimetatud, hiljem avastas naine surnuaias jalutades mitmeid uhkeid nimesid. Lilledega vaibad saavad aga rõõmsad nimed nagu näiteks Roos. Vahepeal läksid kõiku ka rootsi ja taani naiste nimed, mis kõnetaks ka eestlast ning sekka ka ukrainlannade nimesid.

SaviLee ja VaibaLee on aga nimed, mille alt naine oma toodangut müüb. Nende kujunemislugu naine rääkida ei teadnud, aga naeris, et need kõlavad kui hüüdlused, et tulge supile.

Sarnaselt hõiklast ning inimesi ka näitusele, sest Simuna rahvamajas on kuni 25. oktoobriini ülevas fotonäitus „Loretta ja teised naised“, kus läbi tema fotode saab kaunist vaibakunsti näha.

Rööprähkumine – maaelu paratamatus

Maal elades tuleb teha korraga mitut asja ja rööprähkumise oskus kulub ära. Vaibakudumise kõrval tegeleb ta ka keraamikaga, mis sisetulekut annab. Kui Tiia parasjagu kangastelgedel taga ei istu, valmistab ta mustast savist keraamikat.

Potikedral treimise koolitust oli päris keeruline leida. „See ei olnudki nii lihtne, sest paljud teevad seda voolimise tehnikas. Potikedral tegemine on ikkagi selline vana ja ehtne asi,“ sõnas ta. Mõistlik, sest pole mõtet teha seda, mida teised juba teevad, või siis tuleb teistest teha

mitu korda paremini.

Kätt on naine proovinud ka valge saviga, aga must savi kõnetas teda rohkem. Keraamikat õppis Tiia samuti Kohilas, mis on ikkagi keraamika pealinn, kus suured ahjud ja toimub igal suvel keraamika sümposium. Suurem osa keraamikast valmis aga Haibas Maalaste käsitööseltis.

„Ma olen kindel, et 99 protsenti inimestest on hästi võimekad igasuguseid asju looma,“ ütles Tiia innustavalt, aga neid asju lihtsalt ei proovita. „Ma olen kodus ka müüri laadunud ja sain hakkama,“ naeris naine ja ergutas uusi asju ette võtma ning kuskilt otsast alustama. „Ma vahel lausa kardan uusi asju proovida, äkki hakkab meeldima,“ muheles ta. Praegu on naisel käsil esimene kirivöö tegemine. „Sellega on ka nii, et oleks ma teadnud, et see nii aeganõudev on, siis ma poleks läinud.“ Ettevõtetu lubas ta kindlasti aga lõpuni viia.

Paljud asjad on tema arvates lihtsalt pealehakkamises. „Mina näiteks arvasin, et ma ei oska joonistada.“ Võttis aga soepiilatisi kätte ja hakkas Printeristist sirvides neid järele joonistama. Õppinud on Tiia tegelikult üldse meeste ja naiste juuksuriks. „Aga see on paber ja ma ei tee seda tööd täna,“ rääkis ta, kuidas tegelikult enamus oskusi on ise juurde õppinud ja nendest on kujunenud sisetulekuallikas. Nii harva kui tal juukselõikust täna ette tuleb, siis seda ta sisemise põlemisega ei tee. Eakatel naabritel Kärus külas käib ta ikka juukseid lõikamas, aga hurraaga ta juuksuritöö peale käsi kokku ei löö. „Ju siis ei olnud see nii suur kutsumus,“ tunnistab ta.

Maal elades on nii mõndaigi muutunud. „Kohilas ei oleks mul tulnud mõttessegi liituda mõne külakapelliga. See lihtsalt polnud teps mitte minu tassike teed,“ kõneles Tiia, kes on aastaid laulnud ERR-i segakooris. „Nüüd olen aga leidnud ennast Simuna kapelli tagumisest reast koos jauramiga ja täna tundub see täitsa tore, kuigi hing igatseb koorilaulu.“

Nakatas pisikuga ka teisi

Kui vaibakudumine on üksildane töö. Lased kätel käia ja heietad mõtteid, siis alati see nii olema ei pea.

Elus kannapöörde nii töö kui elukoha näol teinud Tiia märkis, et ei tulnud maale mõttega kohalikus seltsimajas elu käima lüüa. Nii aga juhtus. Krikmanni tallu pidi tulema kangastelgede tarvis ja savitööks tuba. See aga võtvat palju aega ja tuli otsida koht, kus saaks vaipu kududa ja keraamikat põletada. Nii sätis naine oma sammud kohaliku seltsimajja.

Kuigi oma lapsepõlve on ta Kärus veetnud, polnud ta kunagi Kärus seltsimajja trehvanud. Koos ühe maja haldajaga käis

ta poolteist aastat tagasi ruume vaatamas. „Selline tunne oli, et majas oleks mingi pidu olnud ja siis jooksid kõik järsku ära,“ meenutas Tiia esimest külaskäiku. Viimased neli aastat ei olnud seltsimajja aktiivselt toimetatud ja peeti parasjagu plaani, mida hoonega ette võtta – ideed olid otsas. „Kui sa ei kasuta maja, siis ülal pead seda ju ikka kuidagi pidama. Kui seda raha ei tule, siis on ikka väga keeruline,“ teadis ta. Mõte oli toona ka maja maha müüa, aga ajalooline vana koolimaja, mis seltsimajana täna aktiivselt kasutuses on, sinna on Tiia sisse seadnud kangatoa ja koob seal vaipu juba tervelt üle aasta. Maja vahekoridorides vedelenud kangasteljedki on oma koha leidnud. „Tuli välja, et kui vanasti Kärü küla naisi rohkem oli, käidigi seltsimajja kokku ja koodi vaipu. See oli asi, mida Tiia julgelt naistele algtasemel ka õpetada. Oli ta ju ise usin iseõppija ja kursuseid ka läbinud.“

Kuigi suvi on veidi naiste kooskäimise rütmist häirunud, saavad naised ikka kokku ja Tiia on rõõmus, et saab innustada käsitööd harrastama ja olulisi oskusi edasi anda.

Paljude piirkonnas toimuvate sündmuste südames

Kärus seltsimajas on täna kuued kangasteljed ja kudumas käib üle kümne naise. Kogukond on taas kokku käima hakanud. Kõiki kohvikutepäevi ja laatasid, koolitusi ja töötubasid ei jõua kokku lugedagi.

Väitega, et igas kogukonnas on vaja neid sädainimesi, kellele tahab teised ühise eesmärgi nimel koonduvad, oli ta nõus. „Ehk mina olin põhjuseks, et inimesed tulid jälle kodust välja, aga me teeme naistega ikka kõiki asju koos ja ühiselt. Mind ja Riinat (Riina Rajastet – toim) on siin majas võib-olla pisut tihedamini näha. Aga no kõigil on ajanappus,“ jäi ta tagasihoidlikuks.

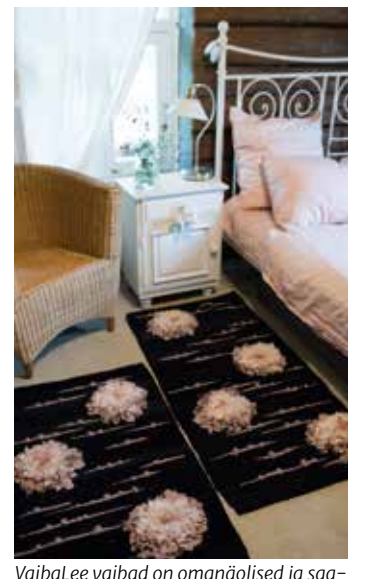
Mõtteid on külanaisel palju, tuleb vaid ära selekteerida, mida teostada. „Kehvasti ei taha ju midagi teha,“ märkis Tiia. Samuti on oluline üritustega raha teenida, et seltsimaja üles vunt-sida. Majas toimetas külarahvas ühes harmoonias. Tööd on tehtud ja plaanis on ka maja teisel pool asuv kahetoaline korter, kus elas endine klubi juhataja Önnela, korda teha. „Tahame selle korda saada ja mingit majutuse asja proovida,“ jagas Tiia plaane. Vahel piisab sanitaarremondist ja põhjalikust puhastamisest, et asjale uus ilme anda, selgitas ta. Aknaid on majas juba jupikaupa vahetatud, kütetkolde tarvis korraldati annetustalgud. Kangakudumistoas annab nüüd sooja pelletikamin. Antakse endale aru, et raha on vähe ja tehaksegi jupikaupa. Kui koostöövaim säilib, on seeläbi võimalik ka majanduslikku aktiivsust suurendada.

Rõõm kordaläinud avatud talude päevast. FOTO: erakogu

SaviLee kojas valmivad uhked mustast savist nõud. FOTO: Tiia Saart

VaibaLee vaibad on omanäolised ja saavad omale nime. FOTO: Tiia Saart

Tegutsejahingega Raul Oja: mees peab nii kõvasti töötama, et küüsi poleks vaja lõigata

Avispea küas asuvasse Liivoja tallu oma kodu rajanud Meret ja Raul Oja teavad, et unistada tuleb suurelt, mis sest, et elatakse väikeses külas, kus pole väga palju raha ega inimesi. See-eest on igaüks neist omaette väärtus, tuleb kõik pärlid üles leida ja ritta seada.

KRISTEL KITSING
TOIMETAJA

„Mina tunnistan küll, et tahtsin alguses tulla siia metsa rahu ja vaikust nautima ning oma aias nokitseda,“ meenutas Meret aastat 2009, mil Väike-Maarja üürikorterist koliti võssakasvanud Liivojale. Praegu on pererahval aga sedavõrd käed-jalad tööd täis ja Meret naerab, et ta aialapp on nii umbrohtu kasvanud, et sealt ei leia enam aiasaaduseidki üles.

Abielupaarina koos eksisteerimise, lahke oleku ja ühise tegutsemisega on Liivoja aga uuele elule ärganud ning väljundi eneseteostuseks on leidnud mõlemad.

Meret ja Raul on rajanud mälestusmärgi kohalikele metsavendadele, omakaitse liikmetele ja kõikidele külalikele, kes võitlesid oma vabaduse eest teise maailmasõja ajal ja järel. Asja valmis ka Wõnnusvere Wabalava, kuhu nii kohalikku kui võõrast rahvast võiks veel rohkemgi sattuda.

Ei ole kahtlustki, et neis on mingi maailmaparandaja geen, mis ei lase rahu istuda. Neil on päevas samuti 24 tundi. Erinev on ainult see, mida nad nende tundidega ette võtavad.

24 tundi ööpäevas on liiga vähe

On üsna tavaline, et 24 tundi ööpäevas tundub säravatele külalelu entusiasmele liiga vähe. „Vähemalt 36 tundi võiks ööpäevas olla,“ selgitas toitlustusega leiba teeniv Raul. Üheskoos raamatupidajast abikaasa Meretiga on nad leidnud endas energiat ja tahtmist oma vaba aega panustada, et elu kodukohas edasi viia. „Mees peab nii kõvasti või nii palju töötama, et küüsi poleks vaja, lõigata,“ selgitas Raul, kuidas lisaks päevatööle saavad paljud asjad tehtud otsesemalt või kaudsemalt kogukonna hüvanguks.

Igiomasest põllukivist laoti kogukonna vundament

Liivoja talu valdustes on maakivist suuremaid ja väikesemaid hooned, mõnest alles vaid vundament. „Ma tean, et kuskil siin oli tall, siis oli lehmalaud ning sigala,“ jutustas Meret käega viibates ja tutvustades. Wõnnusvere Wabalava sai lagunenud müüridele püsti aga kolme viimase aastaga. Kõik on peremehe Rauli enda tehtud, ainult katuse- ja elektritöödes on abikäsi vaja läinud.

Alguses oli plaan hoopis kivid maha müüa. „Jumal tänatud, et mõistus pähe tuli,“ tunnistas Raul ja selgitas, et pole ehitaja, palju asju sünnib tegemise käigus ja omavahel sobitades. „Mul on oma visioonid ja nägemused asjadest ning lihtsalt teen.“

Kuidas aga Wõnnusvere Wabalava ehitamiseni jõuti? „Ma olen mõelnud sellele. See tuli kuskilt järsku. Plaanisin siia vahepeal mingeid muid asju teha, aga need jäid katki,“ selgitas Raul. „Eks see Väike-Maarja seltsimaja näitering andis ka mingi tõuke,“ selgitas ta selle trupi liikmena, kuidas müüridele kerkis koht, kus hakkavad toimuma etendused, koos käivad näiteringi liikmed ning ideed peas aina kasvavad.

„Normaalse inimese jaoks oli see hoone õnnetus seisus, mina nägin selles aga puhast ilu,“ tunnistas Raul. Nii lükkas mees mittetarviliku osa müürikividest maha ja midagi ehitas juurde. Orienteriks sai säilinud maakividest sein, mille järgi sai paika hoone kõrgus ja muu. „Käruga vedasin 15 tonni liiva sisse. See on puhas käsitöö, siin tehnikat ei ole olnud,“ lausus Raul. Kuigi Wabalava üles vuntsimiseks kulus kolm

aastat, kibeles mees seda juba varem valmis saada. Talv tuli lihtsalt vahele. Kui eelmisel aastal sai põrand valatud ja hoonele katus peale, õnnestus ka sees juba rohkem nokitseda.

Raha eest oskab igaüks ehitada

Oskuslikku materjalide kasutamist ja omapära leidub ruumi seintel, lavakunduses ning isegi laelamp on kannu-juurikatest tehtud. „Ega kui ma alguses ehitama hakkasin, ei teadnud ma, milline see seest välja nägema hakkab. Tegelikult tuli kõik töö käigus,“ seletas Raul.

„Minu meelest, kuidas sa teed või mis materjali kasutad, selle on määratud ikka see, et kõik tuleb omavahenditest,“ lisas Meret. „Raha eest oskab igaüks ehitada,“ tunnistas ka Raul ja selgitas, et ruumi sisekujunduses on kasutust leidnud isegi palkidest lõigatud pinnud.

Kõik kivid müüris on samuti peremehe enda poolt omale kohale sätitud. „Tal on niisugune looma jõud. Ma olen teda siin eespool müüride juures aidanud, aga no issand, see maakivi on ju nii raske,“ kommenteeris Meret tööd, mis tehtud ning tunnistas, et mehe idee lavast ja valminud ruumist oli alguses tema jaoks täiesti utopia. „Aga näed, ära tegi,“ rõõmustas ta.

Kogukonnatunne ei teki iseenesest

Suviste ürituste tarvis on Avispea külaharval Uniküla koppel. Seal on peetud jaanipidusid, perepäevi ja ikka kokku saadud. Wõnnusvere Wabalava võimaldab aga koos käia ka jahedamate ilmade korral. „Muidu ei toimu külainimeste vahel mingit suhtlemist, kui pole kohta, kus koos käia,“ arvas Meret.

Kolm aastat Avispea külavanemana kogukonnaelu aktiivselt käimas hoidnud Raul ühines abikaasa õelduga. „Tuleb luua uued traditsioonid. Need hoiavad kogu seda asja koos,“ märkis ta ja tunnistas, et vahel tuleb ikka inimesi utsitada ja kooskäimise nimel ka vaeva näha. Aga kogukond seisab nende inimeste seljataga ja see kannustab ühe rohkem ette võtma.

Nii leiabki Wõnnusvere Wabalava kasutuse kevadest hilissügiseni. Sellest saab koht, kus korraldada etendusi, kontserte, pidusid ja muid toredaid ettevõtmisi. „Hooaja peale mingi paar kontserti, ja hea kui saaks paar etendust aastast anda,“ arvas Raul, kuidas ruumi kasutuses hoida ja seltskonda kaasata või kokku tuua.

Wõnnusvere Wabalava lõi ukseid valla

Wõnnusvere Wabalava avamisele kutsuti abistajad ja toetajad sellel kolme aasta pikkusel teel. „Inimesi oli palju, saal oli täis,“ kirjeldas Meret rõõmsat päeva, mida viimaks 1. juulil avamisega tähistada sai. „Mingi sada kohta sai enam-vähem pandud, paljud seisis ka taga püsti,“ hindas Raul. See andis mehele hea ülevaate palju saali inimesi ära mahub. Peolaua taha mahub lahedalt istuma aga veidi üle viiekümne inimese, teadis ta.

Külalisi kostitati kohe alguses meeleolu loomiseks veini ja suupistetega. Pererahvas tänas kaasamõtlejaid ja toetajaid ning lavalauad said soojaks mängitud Väike-Maarja seltsimaja näiteringi ühevaatusele näitemänguga „Pärijad“. „Toodi spetsiaalselt vanemaid prouasid näidendit vaatama, kes väga palju kodust väljas ei käi,“ meenutas Raul. „Kontserdite ja etenduste pärast inimesed tulevad. Selle järele on siin

Wõnnusvere Wabalava näiteringi loomise mõte oli Raulil juba hoone ehitamise ajal. FOTO: Kristel Kitsing

Legendaarne metsavend Ruuben Lambur on hinnatud esineja nii sõjameeste kui ajaloohuviliste ringkondades. Vastupanuvõitluse päeval jagab ta Liivojal sageli oma mälestusi ja räägib Eestile antud truudusevande hoidmisest. FOTO: Kristel Kitsing

Wõnnusvere Wabalava sai lagunenud müüridele püsti kolme aastaga. FOTO: erakogu

suur nälj,“ teadis Meret.

Avapäeva lõpetas ühine tordisöömine ning õhtu saadeti öösse karaoke saatel ja tantsurütmis.

Näitering avab varjatud anded

Wabalava näiteringi loomise plaaniga on Raul inimesi heas mõttes kollitanud juba maja ehitamise algusest. „Ennem ei osanud seda asutada või paika panna, kui on olemas koht,“ selgitas ta mõtet, mida oli peas veeretanud.

Wabalava avamise päeval said huvilised ennast paberile kirja panna. „Eks muidugi naljamehi oli ka, aga me praegu juba teeme proove,“ rääkis Raul. Kokku saab Wõnnusvere Wabalava näitering igal neljapäeval ja juba 14. oktoobril on esietendus. „Me teeme ühte jõulutükki, meil tuleb siin jõulupidu,“ rääkis Raul, kuidas kolme kuu-ga saab ägeda kuueliikmelise pundiga juba etendust anda. „Jõuluvana kodu

jõulud“ on Margus Oopkaubi kirjutatud ja kestab veidi üle paarikümne minuti. „See pole lastele, on ka suurtele,“ märkis Raul. Alustuseks sellest täiesti piisab, sest trupis on inimesi, kes pole näitlemisega varem väga kokku puutunud. „Päris äge,“ rääkis meesilmade särades oma ettevõtmisest ja lisas, et lisaks etendusele toimub ka jõululaat ning külla on oodata jõuluvana.

Vastupanuvõitluse päeva on tähistatud Liivojal kümme aastat
Wabalava pole ainus, mis uudistajad pere koduõuele toob. Liivojal saadakse kokku traditsiooniliselt ka vastupanuvõitluse päeval. Kui tavaliselt on kogunenud mälestusmärgi „Avispea mõök“ juurde 60–70 inimest, siis tänavu 23. septembril kell 15 on kümnendale aastapäevale tõenäoliselt veel rohkem rahvast oodata. Plaanis on traditsiooniline sissejuhata osa mälestusmärgi

juures, meeleolu loob Tiia Paist ning pererahvas võõrustab külalisi sünnipäevatoridi ja kohvilauaga. Kell 17 toimub Wõnnusvere Wabalaval ka Andrus Bonzo Albrechti kontsert.

Ideid on Raulil veel palju. „Ma tahan mõõgast metsavennapunkrini matkaraja teha,“ jagas mees oma plaane, mis küpsemas, aga ajanappuse tõttu veel realiseerimata. „Kogu aur on praegu maja peale läinud,“ selgitas ta. Mehe plaan on ühendada omavahel Lebavere lahingupaik, metsavennapunker ja mälestusmärk „Avispea mõök“.

Mereti isa on legendaarne endine metsavend Ruuben Lambur. Rauli isamaa- ja kodukohaarmastus on süvenenud vanaisa elukäigust, kes sündis ja elas Liivoja kõrvaltalus. Oma kodutalu õuele mälestusmärgi püstitamiseks andis tõuke aga hoopis Väike-Maarja kodulooürija Asael Truupõld, kes kogus pidevalt endiste sõjameeste ja metsavendade jutte, eriti Avispea kohta. Truupõld avaldas nõrdimust, et külas, kus iga neljas metsavend hukkus, ei ole mingisugust langenute mälestusmärki. Iga küla võib talletada oma metsasõja ajaloo ja püstitada neile mingi mälestusmärgi, oli ta arvamisel. „Lõigi pinni põlema. Sealt see tuligi,“ rääkis Raul.

Stressivabad minutid savi voolides

Kui Raul tõmbab rahvast kohale näitemänguga, siis Meret naudib vahva seltskonnaga stressivabasid minuteid savi voolides. Isalt sünnipäevakingiks saadud potikeder ja saviahi on leidnud rakendust. Töötoas saavad naised näpud saviseks teha ja päris oma kruusi, kausi või mõne muu soovitud eseme valmis meisterdada.

Kui näiteringi liikmed kogunevad neljapäeviti, siis tosin naist käib koos pühapäeviti. Aga kümmekond huvilist mahub ruumi veel lahedalt toimetama, arvas Meret.

Ja loomulikult saab Wabalava ruume välja rentida ning pere poolt ka toitlustuse tellida.

Juba on huvilised end järjekorda sättinud, et oma sünnipäevi pidada. Veel saab korraldada seal seminare või kinoõhtuid ja mine tea, ehk ka spordiõhtuid või Eurovisiooni üheskoos vaadata.

„See raskem osa ehitamise näol on läbi. Nüüd tuleb majas elu käima lüüa,“ teatas Raul ja tänas Andres Kaevu Talu OÜd, Avispeamees OÜd ja MTÜd Avispea, kes toetasid mittetulundusühingut Wõnnusvere OK Wabalava avamise puhul märkimisväärselt. See loob kindlustunde, et Mereti ja Rauli missioon ja tegemised lähevad kohalikele inimestele korda.

Rakke kooli loodusainete õpetaja Malle Lepp kooliaias. FOTO: Kristel Kitsing

Rakke kooliaed kui väärtuslik õpikeskkond

Kuigi tänapäeval on kooliaiad endises mõistes säilinud vaid vähestes kohtades, panustab kogu Rakke koolipere pea sada aastat tagasi rajatud kooliaia tegemistesse.

KRISTEL KITSING
TOIMETAJA

Kooli loodusainete õpetaja Malle Lepp märkis, et Rakke kooliaia ajalugu ulatub aastasse 1925, mil Tammikust toodi pärnad, tammed ning vahtrad.

Mida kooliaias kasvatate ja kuidas sünnivad valikud, mida kasvama panete?

Taimede valikul olen eelistanud kasvatamise lihtsust ja seda, et nad omaksid praktilist väärtust ning õpilastel oleks võimalus arendada oma ettevõtlikkust, tegeleda mingi projektiga. Näiteks aastal 2020 oli palju porgandeid, milledest sügisel kodunduse tundides valmisid kogu kooliperele söömiseks pirukad ja porgandiküpsised. Õpilastel oli võimalus vahetundide ajal erinevate dipikastmetega enda kasvatatud porgandeid süüa.

2021 korjasid ja kuivasid õpilased melissi ja piparmünte, mis viidi õpilaste poolt Tammiku hooldekodusse jõuluringiks.

Sellel õppeaastal panime maha hapenduskapsast ja plaan on teha ise hapukapsast. Ehk õnnestub seda jõulude ajal ka süüa.

Kõrvitsatest on valminud salatid kooli külalistele ja oleme külalistele kinkinud maitsetaimi tee tegemiseks.

Sellel kevadel sai maha pandud kõrvitsad, kartul, porgand, kapsas, mais. Lilledest astrid, suvidaaliad, tagetised, lõvilõuad, tähtpead, kressid, petuuniad. Loomulikult piparmünt, õunmünt, meliss, lavendel, tüümian, pune, rosmariin.

Kevadel sai ka õpilaste käest küsitud, mida kasvatada kooliaias. Enamus kirjapandust juba aias kasvab, kuid soovitati ka maasikaid, meloneid, arbuuse.

Peamine valik, et suveperioodil oleks võimalikult vähe tööd ja taimed oleksid tarbimiseks.

Kuidas on planeeritud töökorraldus?

Kevadised ettevalmistustööd aias (riisumine, rohimine, vahel ka mulla vedamine) on 7.–9. klassi õpilaste teha minu eestvedamisel loodusainete tundides. Suurema freesimise on enda peale võtnud üks lapsevanematest ning sügisese kaevamise on teinud 8.–9. klassi poisid tööõpetuse tundides.

Suvel käib pedagoogiline personal graafiku alusel aias tööl ja õpilased vabatahtlikkuse alusel. Võimalus on käia kolmel päeval nädalal ja kolm tundi.

Taimede külv, pikeerimine ja istutamine aeda toimub klassijuhataja eestvedamisel. Iga klass saab kevadel seemned, mida nad siis külvavad, pikeerivad ja lõpuks aeda maha istutavad. Mida suurem seeme, seda noorem klass sellega tegeleb.

Võin öelda, et kogu koolipere panustab kooliaia tegemistesse.

Kui hea meelega õpilased ja õpetajad panustavad või kuidas olete suutnud neid innustada?

Olen märganud, et ühistegevustest võetakse hea meelega osa, eriti kui koos tegutsevad suur ja väike. Sügisel oli väga vahva vaadata, kuidas lasteaialapsed koos üheksandikega kiksuga kartuleid võtsid või kevadel I ja VIII klassi õpilased lillepeenraid umbrohist puhastasid. Suurem ja kogenum õpilane seletas väiksemale, milline umbrohi on ja kui nad ise hätta jäid, siis palusid õpetaja abi.

Kindlasti ei ole kõik vaimustuses ja ega elus ei vaimustugi kõik kõigest ...

Loodusainete õpetajana oskate kindlasti rääkida sellest, miks te seda kõike teete ja mil moel seda õppetegevuses rakendate?

Ma ei oskagi vastata. Võib-olla selleks, et õpilased näeksid, mis kuidas kasvab. Milline on umbrohi või toidutaim, mis toidulauale lõpuks jõuab ning õpiksid tundma taimi ja nende kasutamist. Ehk saavad nad aiast saadud kogemusi rakendada tulevikus oma isiklike aedade juures. Arvan, et oskus toitu kasvatada on oluline.

Kindlasti on see ka õppetöö mitmekesistamine praktiliste tegevuste kaudu ning saab õues koos tegutseda ja õppida.

Ma saan seda teha niikaua kui on kolleege ja vanemaid, kes mind toetavad.

Miks kooliaia pidamine teile nii oluline on ja kas osatakse tänapäeval seda kogukonna poolt või koolipere poolt ka hinnata?

Üha rohkem linnakoole, aga ka maakooke on hakanud rajama oma koolide juurde õppeaedu eesmärgiga anda teadmisi ja kogemusi toidukasvatamisest. Meil Rakkes on see kõik juba olemas.

Oluline on kooliaed kindlasti nende kogukonnaliikmete ja koolipere jaoks, kes on Rakke kui kogukonnaga rohkem ja kauem seotud.

Kaunid koduaiad on kogu valla ehteks

Konkursi „Väike-Maarja valla kaunis kodu 2023“ komisjoni liikmed külastasid sel aastal viit eripärast koduaeda, millest olid teatanud nende sõbrad, tuttavad või pere ise.

TIIU MARAN
HINDAMISKOMISJONI LIIGE

FOTOD: Mary Tamm

Perekond Rüütli koduaed Väike-Maarjas

Seda hekkide varju jäävat imelist aeda oleme soovinud külastada ka eelnevatel aastatel, kuid perenaisel on alati olnud midagi veel aias pooleli. Sel aastal lubas ta meid oma kätega loodud aia ilu vaatama.

Aed on rikkalik, maitsekalt kujundatud ning pidevas muutumises.

On näha, et perenaise lemmikud on roosid ning mitmesugused okaspuuvormid.

Aias on ka kasvuhoone, mängumaja lastele ja väike peenramaa. Ilu lisavad rikkalikult õitsevad amplitid.

Eve Õuna ja Mati Mere Mere kinnistu Ärina külas

Meid võttis vastu energiast pakatav perenaine, kelle raske töö tulemuseks on suur ja rikkalik koduaed. See on rajatud endise karjääri servale, kust on toodud kive aia kujundamiseks.

Maja juurde on rajatud püsilillepeenrad, mida perenaine pidevalt ümber kujundab.

Kaugemal asub omapärase kujundusega peenramaa, mille keskel saab istumisnurgas omatehtud tööd imetleda.

Lilleaiast viib läbi heki romantiline tee aiamaa juurde, kust avaneb vaade endisest karjäärist kujunenud maastikule.

On imekspandav, kui suure töö on õbluke perenaine ära teinud ning et tal jätkub ikka veel tahtmist aeda edasi arendada.

Sigrit Stoltseni ja Kristo Varese koduaed Kiltsi alevikus

Kiltsi jaama vastas asub aed, millest õhkub suursugusust.

Eesaed on rajatud lossistiilis. Teed ja rajad on sillutatud kividega, rooside ja okaspuuvormidega, istutusalaad kaetud killustikuga.

Aeda on paigaldatud pinke ja skulptuurikesi.

Tagaaias, kontrastiks eesaiale, asub suur muruplats, mida hooldab robot. See aiaosa on veel kujunemisjärgus, püstitamist ootab kasvuhoone.

Perekond Õnnemäe koduaed Ärina külas

Selle põldude vahel, avarate vaadetega ja suurte murualadega aed on veel kujunemisjärgus, aga silma jäi suur õiterohke püsilillepeenar maja ääres ning mõnus istumiskoht kõrvalhoone juures. Keldripealset kaunistasid lilled, aeda ilmestasid poti- ja amplitaimed.

Maja oli ümbritsetud hekkide, puude ja põõsastega.

Maila Vooseli ja Evald Ilvese Marja kinnistu Aburi külas

See armas vanapaar võttis meid vastu oma lagunenud osmikust ülesehitatud maja taga asuvas hubases koduaias.

Aias asub maitsekalt kujundatud püsilillepeenar ja aiamaa, kust pererahvas saab oma marja- ja köögiviljatagavara.

Suur töö on ära tehtud krundi korrastamisel, mõned tööd on veel ees.

Oli tore näha nende küllalt eakate inimeste teotahet ja armastust oma kodu vastu.

Rakke kooliaed

Rakke kool on võtnud südameasjaks hoida korras aastaid tagasi loodud kooliaeda endise internaadmaja kõrval.

Kooliaias jäid silma kõblatud aiateed, mis on ääristatud lopsakate lillepeenardega.

Lisaks on aias noor puuviljaaed, köögiviljapeenrad, maitsetaimede peenar, millest vaatamise hetkel kostus tolmendajate tõist suminat.

Tunnustust väärrib õpetajate ettevõtmine jagada kooliaia hooldamine suvel omavahel ära ja käia kaks korda nädalas koos vabahtlikkuse alusel aiatööle tulevate õpilastega seal kastmas, rohimas ja kõplamas.

KODUTÜTARDE KOHVIK**RESTO****VILLA MAARJA****KUREMARJADE KOHVIK****TURUPLATSI KOHVIK****PANNKOOGIPUHVET**

Kodukohvikute päev. Südamega tehtud!

Üks aasta oodatud päev on taas ajalooks saanud.

MAIRE HAAVA, KULTUURISPETSIALIST
FOTOD: KRISTEL KITSING

Sel aastal avasid juba neljandat korda kodukohvikud oma ukseid. Seekord oli rekordarv 14 kodukohvikut, mis olid kenasti jaotunud üle valla. Oli vanu häid tuttavai, aga ka uusi üllatajaid valla eri paigust.

Ettevalmistustega oli nähtud tohutult suurt vaeva. Pakuti küllastajatele nii silmailu, maitseelamust kui meelelahutust. Oli mõeldud nii lastele kui täiskasvanutele. Lisandunud hoovimüük tekitas elevust ja

saginat nii tegijate kui küllastajate hulgas. Rõõm on nii suur, et päeva saatis ilus ilm, mis meelitas kohale palju rõõmsameelseid küllastajaid nii lähedalt kui kaugelt. Rahvast oli tõesti palju ja kõikides kohvikutes oli üks mure, et toit saab enne lõppu otsa. Aitäh kõikidele selle päeva tegijatele ja töökatele kätele, kes aitasid kohvikuid ette valmistada ja koristada ning jäid nõ esriide taha. Suur tänu heatujulistele küllastajatele! Aplaus kõlab teile kõigile!

On tõeliselt hea meel, et kohvikutepäev toimub samal päeval mil tähistame taas-

iseseisvuspäeva, asetame vabadusõja ausammastele lilli, laulame hünni ja oleme õnnelikud omal maal!

Ka sel aastal läks kohvikutepäeva tegijate vahel loosimisele terrassimööbli komplekt. Fortuunaks oli pärast kirikukontserti Kodutütarde kohvikus Marek Sadam ise. Õnnelikuks võitjaks sai Suure tamme kohvik. Väike-Maarja valla poolt oli tänukingiks kohvikute tegijatele temaatiline muffiniga poekott, mille valmistas Ainalaadne looming.

Uute kohtumisteni 2024. aastal!

SÕDURIKOHVIK**PIKEVERE KAUPlus****RAAMATUKOGUKOHVIK****SUURE TAMME KOHVIK****EMUMÄE KOHVIK****KÄRU "KAUBAMAJA"****JÄÄGRI KOHVIK****UKUARU KODUKOHVIK**

Väike-Maarja gümnaasiumi 1. klassid. FOTO: Ly Ipsberg

Simuna kooli 1. september. FOTO: Triinu Pohlak

Kiltsi kooli 1. klass koos 9. klassiga. FOTO: Merje Leemets

Rakke kooli 1. klass. FOTO: Kadri Kabral

Väike-Maarja muusikakooli 1. klass. FOTO: Mare Taar

Väike-Maarja muusikakooli Rakke filiaali 1. klass. FOTO: Taavi Taar

Tere, kool!

Väike-Maarja gümnaasiumi

1.a klassis alustasid: Aleksandra Aksel, Lenna Argos, Kristjan Eesalu, Matilde Kesler, Elli Kruusamägi, Trevor Lepa, Jaromir Litvin, Maribel Mägi, Melissa Mändmets, Mikk Mätas, Runo-Holger Peters, Richard Saage, Adeline Sikk, Helena-Krista Tumm, Mirtel Veermets.

Klassijuhataja Egne Liivalaid.

Väike-Maarja gümnaasiumi

1.b klassis alustasid: Oskar Kiik, Carl Roald King, Kevin Küttis, Loore Loviisa Lait, Eric Leist, Hendrik Liivak, Adeele Müürsalu, Sofia Nurkma, Mikk Obring, Kadi-Ly Pamberg, Adeele Pool, Miia

Reisenbuk, Janelle Rotka, Kati Valvik, Laura-Liisa Volmar. Klassijuhataja Siret Mätas.

Kiltsi kooli 1. klassis alustasid: Maiko Ingeroinen, Daniil Kухtenko, Ursula Kümnik, Ott Oja, Uku Oja, Joosep Tomson, Elisabeth Veevo, Alexandra Öunapuu. Klassijuhataja Marje Kert.

Simuna kooli 1. klassi astusid: Robin Kolpakov, Mikk Kundla, Angelina Ojamäe, Kristo Pall, Oliver Pärn, Patrick Vilisaar. Klassijuhataja Ly Niinelaid.

Rakke kooli 1. klassis alustasid: Aarand Alamets, Paula Alatsei, Karl-Kustav Jagnitš, Mia Kabral, Ricardo Kovaljov, Romet Ots, Jan Padrik, Lauri Peetsmann, Rasmus-Trevor Ploom, Kristofer Riigor, Karoliina Variksoo. Klassijuhataja Evelyn Nõmmik

Väike-Maarja muusikakooli 1. klassi astusid järgmised õpilased: klaveri erialale Aleksandra Aksel (õp Rutt Vilu),

Lenna Argos (õp Valve Libene), Maribel Mägi (õp Valve Libene), Melissa Mändmets (õp Raivo Narits), Adeline Sikk (õp Raivo Narits); kitarri erialale Egert Hansar (õp Tarmo Kesküll), Ivan Sidorenko (õp Tarmo Kesküll); viiuli erialale Sofia Symonenko (õp Eve Sarnet); flöödi erialale Ursula Kümnik (õp Artjom Roditšenko); Helena Tumm (õp Artjom Roditšenko); trompeti erialale Kristjan Eesalu (õp Taavi Taar); akordioni erialale Mikk Obring (õp Marju Metsman).

Rakke filiaali 1. klassi astusid: klaveri erialale Rasmus Kurvits (õp Valve

Libene), Karolin Pohlak (õp Darja Roditšenko), Luisa Maria Põldmaa (õp Darja Roditšenko); viiuli erialale Paula Alatsei (õp Tauno Vilu), Mia Kabral (õp Tauno Vilu), Amanda Vilumets (õp Tauno Vilu); kitarri erialale Mia-Liisa Soo (õp Peeter Talve), Jessika Suvorov (õp Peeter Talve), Emily Väli (õp Peeter Talve).

Simuna filiaali 1. klassi astusid: klaveri erialale Eliise Hiietamm (õp Angela Raik), Mirette Riivik (õp Angela Raik), Patrick Vilisaar (õp Angela Raik); viiuli erialale Hart Ero Vilkes (õp Eve Sarnet).

Anneli Tell, valla haridus- ja kultuuriosakonna juhataja

„Üks imeilus Eestimaa suvi on lõppemas ja Eesti lapsed võtavad jälle kätte õpikud. Mitte kombe täitmiseks, mitte moe pärast, vaid selleks, et ühel päeval tunda: olen targem kui mu praegune õpetaja, olen targem isegi emast ja isast ning ma tean, kuidas muuta paremaks meie kõigi elu“ – nii ütles president Lennart Meri ühes kooliaasta alguse kõnes.

Sel õppeaastal alustab Väike-Maarja vallas kooliteed 54 esimese klassi õpilast. Kes astub üle koolimaja ukse õhinaga, kes väikese ärevusega – kas ma ikka saan hakkama. Olen kindel, et kõik meie valla koolid lähtuvad ühest eesmärgist – pakkuda parimat võimalikku haridust ning turvalist ja toetavat õpikeskkonda. Seega ei pea ükski õpilane mineva kooli ärevusega hinges ning saab keskenduda teadmiste omandamisele, osaleda koolide põnevates ettevõtmistes ja kooliväliselt osaleda huvitegevuses. Ikka kõik selleks, et tulevikus muuta elu meie kõigi jaoks paremaks. Keskendudes teadmiste omandamisele ei tohiks ära unustada südame- ja oskust märgata abivajajat, olla toetav kaaslane õpiteel.

Alanud õppeaasta on eriti väljakutsete rohke Väike-Maarja lasteaia perele – ees ootab keeruline aeg kui lasteaiahoone on renoveerimisel ja rühmadele tuleb leida asenduspind. See muudab kindlasti ebamugavamaks nii lasteaia personali, laste, aga ka vanemate elu. Loodan, et eesmärgi nimel muuta lasteaiahoone energiatõhusamaks ja parandada sisekliimat (soojustatakse maja, pannakse uued aknad ja välisusked, katus ja päikeseelektrijaam ning ehitatakse välja ventilatsioonisüsteem, mis seni maja lasteaia osas puudus) on kõik valmis pingutama, olles mõistvad ja valmis koostööks.

Ka vallavalitsuse jaoks on sel õppeaastal muutusi. Nimelt astume e-kooli. Mitte hinnete panemise ja saamise eesmärgil, küll aga soovime lihtsusta-

Anneli Tell. FOTO: Kristel Kitsing

da koolide ja omavalitsuse vahelist infovahetust. Vallavalitsus kooli pidajana omab distsipliini moodulit, kus kool saab otse algatada konkreetse õpilase kohta juhtumi ja teeb selle siis omavalitsusele nähtavaks. Juhtumi omavalitsusega jagamise kohta saab vanem kohe ka oma e-kooli uudisvoogu märke. Distsipliini moodul annab võimaluse kohalikul omavalitsusel paremini pakkuda teenuseid tuge vajavatele õpilastele.

Õppimine nõuab pingutust, keskendumist, enesületamist ning usku iseendasse. Seda usku aitavad lapses hoida suurepärase õpetajad, tugispetsialistid, toetavad vanemad.

Soovin, et õhin, millega lapsed lähevad kooli ja lasteaeda, jääks püsima kevadeni. Et jätkuks avastamisrõõmu ning sõbralikke ja hoolivaid kaaslasid!

Marje Eelmaa, Väike-Maarja gümnaasiumi direktor

Tänapäeva teadusuuringud annavad palju kõneainet selle kohta, kuidas meie aju töötab. Uue õppeaasta lävepakul olles on kasulik teada, et ajutegevus aktiveerub uuedes olukordades ja pakub meile mõnutunnet. Arvan, et igaüks meist on tundnud uudsuse võlu ja mõnu. Õpetajaskonna väljakutseks on huvi tekitamine oma ainevaldkonna vastu, sinnagi lisandub pea iga ainetunni uudsust. Lisaks ainetundidele on koolis võimalus osa saada mitmekülgsest huvitegevusest, mis aitab hoida koolirõõmu ja loob mõnusa enesetunde vaba aja sisustamiseks.

Väike-Maarja gümnaasiumis on sel õppeaastal läbivaks teemaks keskkond ja jätkusuutlik areng. Eesmärk on siduda õpe ja tunniväline tegevus keskkonna aktuaalsete teemadega. Kavas on loengud, matkad, õppekäigud, lõimitud tunnid jpm.

Teiseks väljakutseks on alustada koostöös õpilastega teekonda nn nutivabadeks vahetundideks. Väljakutse on seotud ka meie läbiva teemaga, sest kõik nutiseadmed vajavad laadimist, välja vahetamist jms. Kuid eelkõige seisame silmitsi nutisõltuvusega, mis teadusuuringute kohaselt õppija arengut ei toeta.

Kuna vanemate õpilaste koolipäevad on pikad, siis uudsena on sel aastal peamaja söökla avatud kella 15ni. Bussi ootavatel õpilastel on võimalus

Marje Eelmaa. FOTO: Ly Ipsberg

järgmiseks koolipäevaks ettevalmistusi teha. Samuti on võimalus kasutada puhvetiteenuseid: osta sooja jooki, võileiba jms.

Elame kiiresti muutuvajas ajas, mis pakub järjepidevalt uusi väljakutseid nii täiskasvanutele kui õpilastele. Uue õppeaasta tervituseks sobib vanasõna: „Ela õppimise tarbeks, õpi elamise tarbeks“.

Merje Leemets, Kiltsi kooli direktor

Alanud õppeaasta seab Kiltsi mõisakooli ette mitmeid väljakutseid. Ühine mine lasteaia liitühmaga on tekitanud koolile olukorra, kus on palju vaja õppida ja mugavustsoonist väljuda. Sama ka lasteaia poolel. Loodan, et mõlemapoolse jõupingutusega toimub ühiste eesmärkide saavutamine ja juurdunud tööharjumuste muutmine sujuvalt.

Algamas on ka uus projektiaasta. Oleme osalised rahvusvahelises Nordplus programmis, kus eestvedajaks on Aglona keskkool Leedust ja partneriteks meie ning Alanta gümnaasium Lätist. Projekti teemaks on hariduskoostöö ja kultuuripädevuse edendamine. Töötab tulla huvitav ja põnev koostöö lähimate naabritega.

Pole tähtis, millises asulas sa elad või millises koolis õpid. Sinu edu pant on ikkagi Sinus endas –

Merje Leemets. FOTO: Kristel Kitsing

Sinu tegusates toimetustes, Sinu suurtes unistustes ja Sinu sihikindlas liikumises püstitatud eesmärkide poole. Edu Sulle, väike ja suur, õpilane ja õpetaja, laps ja täiskasvanu! Õppida ja ennast täiendada pole kunagi liiga hilja!

Head uut aastat!

Tanel Kümnik, Rakke kooli direktor

Oli suur rõõm tervitada õpilasi, õpetajaid, koolitöötajaid ja lapsevanemaid meie armsas Rakke koolis, kui alustame uut kooliaastat täis põnevust, võimalusi ja avastusi. Esimese septembri hommikul astusime koos uuele teekonnale, mis pakub meile võimalust kasvada, õppida ja üksteisega jagada.

Meie kool on koht, kus saavad kokku erinevad mõtted ja unistused. Sellel õppeaastal julgustan olema avatud uutele kogemustele ja ideedele, hoides südames ja käituses vastavalt meie kooli väärtustele: traditsioonid – hoiame au sees vanu ja loome uusi; ettevõtlikkus – tunnustame algatust ja loovust; hoolivus – hoolime iseendast, teistest ja keskkonnast.

Laske oma uudishimul lennata ja ärge kartke väljakutseid. Iga katsumus, millega te silmitsi seisate, on võimalus õppida midagi uut enda ja maailma kohta.

Õpetajad ja koolitöötajad on õpilaste jaoks, et neid juhendada ja toetada. Ärge kartke eksida, küsida küsimusi, jagada oma mõtteid või paluda abi. Me oleme siin selleks, et aidata teil avastada oma tuge-

Tanel Kümnik. FOTO: Tanmar Sirel

vused ja arendada oskusi, mis aitavad teil saavutada püstitatud eesmärgid.

Lisaks õppimisele on meie kool ka koht, kus luuakse sõprussuhteid ja mälestusi, olge sõbralikud ja avatud. Üheskoos saame luua meeldejääva kooliaasta.

Soovin kõigile inspireerivat ja edukat kooliaastat!

Kaja Põldmaa, Simuna kooli direktor

Käes on september. Hommikud on varjutatud õrna udulooriga. Õhus on sügisehõngu, milles võib eristada männivaigu, kõdu, seente, vilja- ja kartulivõtu noote. Kased kisuvad kollaseks, vahtralehtedes on märgata purpurpunaseid toone. Suvepuhkus on läbi – selle tõe eest pole kusagile pääsu.

Minu suvi möödus nagu enamusel koolidirektoritest puuduolevate õpetajate otsimisega. Küll ma kuulutasin näoaramatus ja kodulehel, uurisin sõpradelt ja tuttavatelet. Kiikasin metsas suuremate puude ja põõsaste taha, koduaias kergitasin isegi rabarberilehti, et äkki on mõni sinna peitu pugenud – no ei olnud. Aga info liikus, et Simuna koolis on mõned toredad õpetajad puudu ja 31. augusti õhtuks oli vajaminev meeskond siiski koos.

No ega ma päris tervet puhkuseaega ka töösajadega tegelelud, nautisin puhkust ka. Reisisin mööda Eestimaad, külastasin suveetendusi ja erinevaid festivale. Meil ikka osatakse üritusi korraldada. Aga selle juures on üks aga, mis teeb meele mõruks. Üritused, kuhu tuleb kaugel kohale sõita ja mis kestavad tunde ja kus pakutakse sööke-jooke, nõuavad loomulikult inimestelt aeg-ajalt tualettruumi kasutamist. Ürituste alguses pole väga viiga, aga mida aeg edasi, seda hullemaks lugu muutub. Näiteks teatrimajas, kus WCd on eraldi daamidele ja härradele, on daamide ruumid täitsa tipp-topp, kuid vabaõhuüritustel, kus on nõ unisex käimlad, on asi hull. Hais on kõikumöki selle lainetuse kõrval, mis on sattunud põrandale, seintele, prillilauast ma ei hakka rääkimagi. See on kõrgem kunst sealt puhtana ja ka oma hädast vabanenuna väljuda. Olen oma koolimajas mõnikord ka koristajatööd teinud ja pean tõdema, et tütarlaste tualettruum on oluliselt puhtam kui poiste oma. Kuigi võrreldes nende ürituste plastputkadega, on meie poiste kamps täitsa viisakas.

Sellepärast tulekski teha ministeeriumile vist ettepanek, et kusemise kultuur kooli õppekavadesse. Kuna haridusministeerium teeb väga rutakaid otsuseid ja viib neid ka rutakalt täide, siis äkki jõuab see suurepärase ettepaneku uuenevasse õppekavasse. Loodetavasti juba sügisest töötab igas koolis kusemise kultuuri spetsialist noorhärradele, kes vajadusel toetab ka neide.

Liikumisaasta peale mõeldes sai peaaegu valmis Simuna kettgolfirada ja seal saab juba kettaid lennutada. Nipet-näpet on veel teha ja raja päriselt avatuks kuulutamise üritus tuleb järgmisel kevadel. Raja loomise protsess näitas, et Simunas on väga tugev ja ühtehoidev kogukond. Siin elada ja töötada on puhas rõõm.

Ise olen 2023. aastal kondiauruga läbinud pea 1200 kilomeetrit. 823 ja natuke peale veel ning maagiline 2023 saab ehk ikka 31. detsembriks läbitud. Vähemasti eesmärk on mul selline. Meelde jäävad spordiüritused sellest suvest olid Rakveres toimunud ööjooks, Emumäe jooks ja loomulikult Ebavere Kange. Laekvere–Simuna rahvajooksul pa-

Kaja Põldmaa. FOTO: Tommy Markus

nin seekord öla alla korraldamise poole pealt.

Tarkusepäev oli traditsiooniline. Algas klassi-juhatajatunniga ja edasi liikus koolipere rõõmsas rongkäigus rahvamajja. Vastseid koolilapsi tervitasid laval mänguasjad ja õhupallid, meenutades lastele, et mängimiseks hakkab nüüd veidi vähem aega jääma. Minul oli õpilastele sõnum, et enam pole tarvis õppida kontrolltöödeks ega tasemetöödeks ning isegi mitte eksamiteks ... Õppida tuleb ainult iseenda jaoks ning sellepärast, et edaspidi oleks võimalik valida endale meelepärane amet ja kindlustada stressivaba elu. Muidugi mainisin ära fakti, et õpetajad sindrinahad kontrollivad ikka, kas oled õppekavas kirja pandu omandanud ja seda ikka vanade heade kontroll- ja tasemetööde ning eksamitega.

Volikogu esimees rõhutas samuti õppimise tähtsust ja seda, kui mõnus kool on Simuna kool. On tema ju isegi oma kooliteed just Simunast alustanud.

Häid soove värskele koolijärglastele edastasid lasteaiaõpetajad ja 9. klassi õpilased.

Aktuuselt lavadekoratsioonidega koolimaja sõites kuulasin autoraadiost Rohke Debelaki libauidiseid, kus ta mainis, et 2. september kuulutatakse tagantjärele tarkuse päevaks. Tagantjärele tarkusele pööratakse meil ilmselgelt liiga vähe tähelepanu, kuigi tagantjärele targad oleme me ju kõik.

Meie kooli ettevõtlik personal haaras kohe ideest kinni ja sõitsime Torma puhkekülla tagantjärele tarkuse päeva tähistama. Seal toimus meil loodusretk ja tõhus töökoosolek aastaplaanile viimase lihvi andmiseks.

Puhkekülla peremees tegi meile mõisakompleksi ekskursiooni. Selle tulemusena ja tagantjärele tarkusena pidime tõdema, et vanaaja põllumajandus ja ehituskultuur olid ikka väga kõrgel tasemel.

4. septembril toimus spordipäev, aga selle tulemustest lähemalt juba järgmises lehenumbris.

Lõpetuseks üks tagantjärele tarkusetera – Vanu häid ja toimivaid (ükskõik, kas need on rõivad, hooned, masinad või seadused) asju ei tohi uisapäisa minema visata ega kehtetaks tunnistada, saati, kui midagi paremat asemele pakkuda pole.

Taavi Taar, Väike-Maarja muusikakooli direktor

Muusikakooli direktor Taavi Taar soovib kõigile teguderohket, rõõmsat ja inspireerivat õppeaastat.

Koolil on valminud uus kodulehekülg ning hakkame kasutama ka e-kooli (Stuudium). Õppeaasta toob palju kontserte.

Detsembris on tulemas esimese jõulupüha kontsert Väike-Maarja kirikus, kus lisaks kohalikule puhkpilliorkestrile astuvad üles ka muusikakooli puhkpillilistid.

Liigume ka koolist väljapoole ning filiaalide vahel.

Taavi Taar. FOTO: Kristina Litvjak

Uudised ja info hakkab kajastuma kodulehel muusikakool.v-maarja.ee.

Võõrkeelte õppimise võimalused laienesid

Alates alanud 2023/24. õppeaastast on koolidel kohustus pakkuda 6. klassi õpilastele B-võõrkeele valikut kahe või enama keele vahel. Samuti saavad 10. klassi asuvad õpilased otsustada, kas jätkavad senise B-võõrkeelega (milleks enamasti oli vene keel) või valivad uue B-võõrkeele.

HEILI TAMMUS
VÄIKE-MAARJA GÜMNAASIUM

Väike-Maarja gümnaasium pakub 6. klassis ja 10. klassis lisaks vene keelele võimalust õppida saksa keelt. Valik langes saksa keelele, sest sama õpitakse ka teistes piirkonna koolides ja see lihtsustab vajadusel õppijate liikumist koolide vahel. Käesoleval õppeaastal õpib meie kooli 6. klassist suurem osa vene keelt, veidi väiksem osa saksa keelt. Väike-Maarja gümnaasiumi 10. klassis valisid pooled õpilased saksa keele, pooled jätkavad vene keelega.

Muudatused tulenevad põhikooli riikliku õppekava ajakohastamisest.

Viljandimaa loodusainete õpetajad Väike-Maarja gümnaasiumis asuva labori tööga tutvumas. FOTO: Maila Visnap

Väike-Maarja gümnaasiumi labor pakub huvi

Augustis enne õppetöö algust külastasid Väike-Maarja gümnaasiumi Viljandimaa loodusainete õpetajad.

HEILI TAMMUS
VÄIKE-MAARJA GÜMNAASIUM

Biooloogia, geograafia, keemia, füüsika ja loodusõpetuse õpetajate eesmärgiks olid tutvuda Lääne-Viru värkstoa ehk Väike-Maarja gümnaasiumis asuva labori tööga. Viljandis alustati eelmisel õppeaastal Taibukate labori sisseseadmist ja korraldati maakonna õpilastele bioloogia ja keemia laboreid. Nii pakkus Viljandimaa õpetajatele eriti huvi, kuidas meie labor käivitus, kes selles toimetavad ja mis põhimõttel labor töötab.

Laborant Tiit Maran ja loodusainete õpetaja Jaanus Uibu tutvustasid siinses laboris läbiviidud ja pakutavaid programme ning küllalised said proovida programmist „Varandus akvaariumis“ paberkromatograafia katset, millega tuvastati krimiloos, kes ja millise markeriga oli kirjutanud.

SAAME TUTTAVAKS

Karolin Viilukas on Rakke kooli vilistlane, kes asus Rakke koolis tööle kunstiopetajana. Kunstipisik, loovus ja fotograafia on temaga kaasas käinud kogu teadliku elu. Neli aastat tagasi otsustas ta seda huvi edasi arendada ning asus õppima kõrgemasse kunstikooli Pallas. Möödunud aasta kevadel lõpetas ta seal fotograafia eriala.

Lisaks kunstiopetaja ametile tegutseb ta ka ettevõtja ja fotograafina enda ettevõttes Coraline Studio.

Monica Künnapuu alustas sellest sügisest tööd Rakke kooli sotsiaalpedagoogina.

Ta on lõpetanud Tallinna ülikooli Rakvere kolledži sotsiaalpedagoogika erialal ja täiendanud end teisel pool lahte laste ja noorte erijuhendaja erialal.

Tal on kogemusi nii tava- kui erivajadustega õpilastega erinevates kooliastmetes.

Sügisest alustas ta magistriõpinguid Tartu ülikoolis sotsiaalpedagoogika ja inimeseõpetuse erialal.

Tanel Tamm asus Rakke koolis tööle muusikaõpetajana.

Ta on lõpetanud Heino Elleri nimelise muusikakooli tuuba erialal. Juba õpingute ajal asus ta tööle Vanemuise teatri orkestrisse.

Seejärel astus ta Tartu ülikooli usuteaduskonda. Omandatud teadmised ja oskused muusika ja usuteaduse vallas said sobivalt kombineeritud Tartu Püha Luuka kiriku köstriametis, mis jätkub senini.

Kui Rakke koolist ja teisest töökohast Maarjamaa hariduskolleegeeriumis aega üle jääb, üritab ta jõudumööda tervisesporti teha ning Kunda puhkpilliorkestris kaasa lüüa.

Eda Vaino alustas Rakke koolis töö- ja tehnoloogiaõpetuse õpetajana.

Ta on lõpetanud Tallinna pedagoogilise instituudi (nüüdse Tallinna ülikooli) üldtehniliste distsipliinide ja käsitöö erialal.

Ta on olnud Vändra gümnaasiumis käsitööõpetaja ning koordineerinud Vändra vallavalitsuses hariduse- ja kultuuri ning sporditööd. Veel rakendas ta teadmisi ja lihvis oskusi 19 aastat ühes väikeses laste- ja algkoolis juhatajana. Viimased viis aastat on ta pöödnud noortele Vändra gümnaasiumis anda edasi elus omandatud ja kogutud teadmisi tehnoloogiaõpetusest.

Ta on tegelenud vähemal või rohkemal määral spordiga. Iga-päevaselt tegeleb ta aktiivse liikumisega looduses ja kui vähegi võimalik, kasutab juhust ning naudib talispordialasid.

Tarmo Kesküll asus 1. septembrist Väike-Maarja muusikakoolis tööle kitarriõpetajana.

Ta on Järva-Jaani gümnaasiumis muusikaõpetaja ning omandab teadmisi Tartu ülikooli Viljandi kultuuriakadeemias koolimuusika eriala viimasel kursusel.

Ta on töötanud Tapa muusikakoolis kitarriõpetajana ning juhendanud Tamsalus noortebände. Kesküllil on palju kogemust noortega töötamisel, ta on suurepärase motivaator õpilastele ning aktiivne muusik.

Jaana Niroda asus tööle Kilti mõisakoolis huvijuhina.

Ta on töötanud inglise keele õpetajana lastele vanuses 3–8 aastat, seejärel Väike-Maarja noortekeskuses noorsootöötajana. Hetkel töötab ta lisaks Kilti koolile ka Vao pagulaskeskuses eesti keele õpetajana.

Ta on alati avatud uutele väljakutsetele, rõõmsameelne ja sihikindel.

Teno Kongi alustas Kilti mõisakoolis muusikaõpetajana.

Ta on lõpetanud G. Otsa nimelise Tallinna muusikakooli klassikalisel trombooni erialal. Interpreet kutse kõrvalt on eelnenud kümme õppeaastat erinevates haridusasutustes muusika-, kutse- ja huvioptajana töötades.

Muusika on tema elu lahutamatu osa ja elurõõmu allikas. Õpilaste päevad muudab muusika tema arvates mänguliseks.

tu osa ja elurõõmu allikas. Õpilaste päevad muudab muusika tema arvates mänguliseks.

Susanna Kiitsak annab Simuna koolis sellest õppeaastast ajalugu ja ühiskonnaõpetust.

Ta on mõistlik inimene, kes otsustas linnaelu vahetada mõnusa maaelu vastu.

Ta ühendas oma huviala ja töö. Ajalugu on tema usk, lootus ja armastus. Koolitööst vabal ajal meistardab ta ajalooõhnguga eteid ja korraldab huvilistele töötube. Aga prioriteet number üks on kolme lapse kasvatamine.

Rhea Sillaste alustas sellest õppeaastast tööd Simuna koolis inglise keele õpetajana, 5. klassi juhataja ja huvijuhina.

Ta pakatab tegutsemislustist ja nakatab sellega ülejäänud kolleege.

Koolitööst vaba aeg kulub isiklike laste kasvatamisele ja õpingutele Tartu ülikooli Viljandi kultuuriakadeemias.

Ta armastab laulda ja see tuleb tal imeilusasti välja. Vaimset pinget maandab kangoo jumpsi trennides.

Lisette Vunder asus Simuna koolis tööle 4. klassi juhatajana ning annab oma õpilastele loodusõpetust ja täidab 2. klassis õpetajaabi ülesandeid.

Ta on kohusetundlik ja empaatiline inimene, kes hakkas õpilastele esimesest silmapilgust meeldima.

Ja vastupidi. Ta mõistab nalja ja armastab lugeda.

Põhiline hobi on kahe armsa tütrekesse kasvatamine ja kui tõesti mõnikord väga igav on, tõmbab sarnaselt Rheale kangoo jumpsi saapad jalga ja teeb mõned tantsusammud särtsaka muusika saatel.

Eliis Mätas asus tööle Simuna koolis 5. klassi õpetajaabina.

Ta on üks ütlemta töökas ja kohusetundlik ning tore noor inimene, kellele läheb väga korda Väike-Maarja valla hariduselu hea käekäik.

Tema vanaema oli õpetaja ja tema ema on õpetaja. Käbi ei ole kannust kaugele kukkunud. Eliis kindel soov on samuti töötada koolis. Tööst vaba aega veedab ta Tartu ülikoolis eripedagoogikat ja logopeediat tudeerides. Veel jõuab ta tegeleda ajaloo- ja kultuuripärandi säilitamisega ning huvilistele Väike-Maarja vallas põnevaid matku korraldada.

Katrin Linask alustas tööd Väike-Maarja gümnaasiumis saksa keele ja Simuna koolis vene keele õpetajana.

Ta on hariduselt saksa filoloog, aga sõber veel mitme keelega.

Kuigi tal on pedagoogikutse, ei ole ta seni veel kooliõpetajana töötanud. Uuele ametile läheb ta vastu suure põnevusega ja hakkab esialgu õppima koos oma õpilastega.

Vabal ajal mängib ta klaverit, loeb palju, tõlgib, teeb käsitööd ja peab kodus väiksemaid pudulolu- seid – koeri-kasse.

Marika Järvet õpetab septembrist Kilti mõisakoolis eesti keelt.

Ta on lõpetanud Tallinna ülikooli tantsujuhtimise eriala ja lõpetab Tartu ülikoolis kultuurikorralduse magistriõpet. Aastakümneid on ta tegelenud eesti tantsuga, algselt tantsijana, nüüdseks juhendajana ning osalenud Jõgeval toimunud kõigi kolme Eesti naiste tantsupeo korraldus- ja lavastusmeeskonnas.

Õpilasmalev on noorte seas endiselt populaarne

Augustikuu malevlased Äntus. FOTO: Sandra Laas

Taas on saabunud uus ja huvitav kooliaasta. Suvekuid jäävad meenutama aga töörohked ja seikluslikud malevanädalad.

SANDRA LAAS
VÄIKE-MAARJA VALLA NOORTEKESKUSTE JUHATAJA

Esimene rühm toimetab juunis Simunas ja Väike-Maarjas ning augustis lisandusid ka Rakke malevlased. Kokku sai malevaprojektist osa 55 Väike-Maarja valla noort erinevatest piirkondadest.

Tegelikult algas malevaprotsess juba kevadel, sest noored pidid esitama kandideerimistaotluse ja osalema ka rühmavestlustel. Malevas osalemine on noorte seas jätkuvalt populaarne, sest lisaks töötasule saavad noored osa ka erinevatest väljasõitudest ja töötubadest. Olemuselt on malev sarnane suvelaagritele, millele on lisatud töötgemine. Ühendatud on töötamine, mitteformaalne õpe ja meelelahutus.

Malevapäevad olid sisustatud neljatuunnise tööaja, lõunasöögi ja ühistegevustega.

Abikäsi oli vaja valla erinevatel kalmistutel, haljasaladel ja parkides. Tehti hooldustöid: rohi, riisuti, lõigati oksid ning puhastati kõnniteid. Lisaks käisid noored abis Väike-Maarja hooldekodus ja lasteaias. Kohalikud koolid pakkusid samuti oma territooriumil ja ruumides heakorratööde tegemise võimalust. Simuna malevlased tegid kohalikus noortekeskuses suuremaid värvimistöid ning sealsed ruumid said uue ilme.

Malevlased said palju viibida looduses ja osaleda seikluslikes tegevustes. Taas püüdsime korraldada just neid ühistegevusi, mida noored olid esmases veebiankeedis soovinud. Näiteks käisime Rakveres *bowlingut* mängimas ja kinos, Äntu järvel SUP-laudadega aerutamas, Lontova seikluspargis turnimas, kohalikel radadel kettagolfi mängimas. Lisaks tegime noortekeskuses võistlusmängi,

ge, külastasime Paides asuvat Wittensteini tegevusmuuseumi ning lõepistasime malevasuve pika ja lõbusa päevaga Vembu-Tembumaal. Muuhulgas toimusid erinevad töötubad näiteks rahatarkuse teemal ja OÜ Luureretked meeskond korraldas põneva esmaabi koolituse, kus noored said proovida erinevaid vahendeid ja tehnikaid.

Malevas osalenud noored õppisid väärtustama suhteid eakaaslaste, kogukonna ja teiste täiskasvanutega. Oma kodukohas töötades mõistsid noored, et nende võimused on kujundada oma elukeskkonda ja hoida siinset loodust ning rajatise korras ja puhtana.

Suur tänu rühmajuhendajatele, asutustele ja kogukonnale, kes pakkusid noortele töökogemust, juhendasid neid ja panid öla alla. Õpilasmaleva toimumist toetas Väike-Maarja valla valitsus, haridus- ja teadusministeerium ning AS Põlluvara.

KOMMENTAARID

EGLE PENT
RÜHMAJUHT SIMUNAS

Simuna noorte malevanädalad möödusid väga meeleolukalt. Meil vedas mõlema malevavahetuse ajal ilmelise ilmaga ning noored olid väga töökad ja usinad ning ei lasknud end heidutada ka mõnel päeval pisut liiga kuumast ilmast. Tore oli näha, et noored, kes igapäevaselt ei lävi, leidsid ühiseid jututeemasid ning löid sõprus-suhteid ka oma malevarühmast väljastpool. Kõige südantsoojendavam oligi kuulda noorte tagasisidest seda, et kolme erineva piirkonna ühised väljasõidud ja tegevused on nii toredad, sest tänu nendele väljasõitudele “sulab jää” noorte vahel ning meie, kui noorsootöötajate eesmärk noori ühendada, saabki teoks.

KEIDI GENRIH
RÜHMAJUHT VÄIKE-MAARJAS

See oli minu esimene malevasuvi ja täiesti uus kogemus. Meenus üks lõbus mälestus esimese vahetuse noortega, mil käisime aerulauaga sõitmas. Kuna pole ise seda varem teinud, siis samastusin nende noortega, kellel oli hirm nahavahel. Siiski ületasime end ja nautisime seda kogemust.

Tööülesandeid oli malevas palju, kuid üldiselt tegutseti pühendunult ja meeskonnana ning tänu sellele said need edukalt täidetud.

MOONIKA LAUD
RÜHMAJUHT RAKKES

Sel suvel möödus malev Rakkes tavapärasest erinevalt, toimus vaid augusti vahetus ja grupp oli lausa 16liikmeline, sest kohalikud noored olid juunis laulu- ja tantuspeoga hõivatud. Samuti oli meil malevlaste toitlustamine korraldatud noortekeskuses ning see andis noortele võimaluse olla n-ö kõigitoimikonnas. Aitäh kõikidele noortele, kes meie kodukandi selle paari nädala jooksul kaunimaks paigaks aitasid luua ja tänan

juhendajaid toetuse eest! Jääme ootama järgmist suve.

ELIIS MÄTAS
JUHENDAJA RAKKES

Selleaastane Väike-Maarja valla õpilasmalev oli minu esimene kogemus malevas. Varasemalt ei ole ma seal osalejana käinud, kuid nüüd oli mul võimalus olla rühmajuht. Olin väga positiivselt üllatunud kui töökad ja toredad noored Rakkes minu ja Moonikaga koos tegutsesid. Saime omavahel väga hästi läbi. Enim meeldisid mulle töövälised ajad, kui sai lõunasöögi lauataga muljetada päevasündmustest või üksteise hobidest suveperioodil ning ühised väljasõidud. Suur, suur aitäh Väike-Maarja valla noortekeskuste juhatajale Sandra Laasile, et võtsid see aasta mindki Väike-Maarja valla õpilasmaleva pardale Rakke piirkonnas. Need päevad olid ülimalt meeleolukad ning asjalikud. Loodan, et saan järgmistelgi aastatel aidata õpilasmalevaid Väike-Maarja vallas juhendada.

HEILI TALPSEPP
JUHENDAJA VÄIKE-MAARJAS

Lahe on, et noored tunnevad huvi ning kandideerivad malevasse, et saada oma esimesed töö tegemise kogemused. Varasema töökogemusega noored saavad olla juba väikestviisi juhendajad, sest märkavad puudusi tehtud töös ja oskavad kaaslaste tähelepanu juhtida, et töö ikka tehtud saaks.

Igas malevas imestan alati poiste seiklusjanu ja leidlikkust. Ei möödu ühtegi vahetust malevas ilma aiakärrurallita või tööriistadega žongleerimiseta.

Uuele malevasuvele mõeldes soovitan kandideerijatel oma otsus põhjalikult läbi kaaluda. Just selle mõttega, kas soovite tulla tööle ja seda kogemust rõõmsal meelel nautida või siis oma kehva suhtumisega summutada ka teiste tööindu.

Pandivere ja kirderanniku noored sõbrunesid maastikukunsti luues

Sel kevadel alguse saanud projekt “Maastikukunst kui piirkonna mainekujunduse element” tõi kokku paarikümmend põhi- ja keskkoolialist noort Pandiverest ja kirderannikult.

LIISA TAUL, PROJEKTIJUHT
SANDRA LAAS, VÄIKE-MAARJA VALLA NOORTEKESKUSTE JUHATAJA

MTÜ PAIK ja MTÜ Kirderanniku Koostöökogu algatatud projekti eesmärk oli ühendada ja võimestada noori andekaid tulevikutehnikaid, panna proovile nende kujutusvõime ning kunsti luues õppida ka meeskonnatööd ja sotsiaalseid oskusi. Korraldajate suurim ootus ja lootus on, et edukast koostööst sünnivad järgmised põnevad ettevõtmised.

Kuna enamik noori ning neid saatnud noorsootöötajad polnud varem kohutunud, toimusid esmalt aprillis ja mais ühised ringsõidud Tallinnasse PROTO avastuskeskusesse, Telliskivi loomelinnakusse ja laste loomelaborisse VIVITA. Samuti tutvuti mõlema piirkonna vaatamisväärsustega, mis andis osalejatele hea võimaluse oma giidioskused proovile panna. Külastati vaatetorne Sinimäel ja Emumäel, Tamsalu lubjaahjusid, Porkuni paemuseumi. Uudistati ka Äntu Sinijärve ja vallutati Kohtla-Nõmme kaevandusmägede teravaid tippu.

Suvi tõi osalised taas kokku, sedapuhku kaheks laagriks kodust kaugemal. Kokku saadi ajaloolises Kuremaa lossis Jõgevamaal. Laagri teemapeakiri “Mina olen siin” rõhutas vaimse ja füü-

Noored, juhendajad ja korraldajad. FOTO: Liisa Taul

silise kohtu tähtsust loomisprotsessi juures, seda eriti nüüdisaegse nutisõltuvuse kontekstis.

Samuti oli taotlus panna noori mõtlema, milline on jälg, mille endast loodusesse maha jätame.

Pärast sissejuhatust improteatri mängulisse maailma, loodushoidu ja maastikukunsti ajalukku, tehti esimene soojendus praktiliste harjutuste näol. Kunstnike-kunstiõpetajate Teele Altmäe, Mari Viardi, Triinu Jürvese ja Kaarel Kütase käe all katsetati erinevate tehnikate, värvide, materjalide ja keskondadega. Kel huvi pigem liikumise ja kehakasutuse vastu, valisid Kristin Tagami liikumistöötoa, kus sai nii tantsida kui vabamas vormis mõtestatult liikuda. Tegevust jagus nii päevadeks kui öötundideks.

Augustikuises laagris keskenduti ühise ajurünnaku tulemusel sünninud ideede teostusele ja lihvimisele. Laagri viimasel päeval toimus aga näitustuur-etendus kohaletulnud huvilistele. Kui performatiivseid liikumisnumbreid nägi vaid korra, siis lossipargi parkimise tiivas võib tänagi kaeda mäelt laskuvat efektset ja soomusjat puitplaatidest rada ja selle läheduses teisi installatsioone, koondpeakirjaga “Paigal aga läheb I–IV”. Tegu on Triinu Jürvese ja Kaarel Kütase juhendamisel sünninud koosloomega. Pärast esitlust usaldati see, nagu paljud maailmakuulsad maastikukunsti tööd, looduse meelevalda, kes seda omatahtsi edasi vormib.

Meeleolusid ja muljeid laagrisuvest näeb aga peagi rändnäitusel. 22. septembril kell 17 avatakse Voka raamatukogus fotonäitus, mis rändab aasta jooksul kirderanniku ja Pandivere kogukonnakeskustes.

Noori toetasid projekti vältel noorsoo- ja kultuuritöötajad Sandra Laas, Maarja-Liisa Lepsalu, Alissa Silenko, Egle Pent, Reena Curphey, Aleksandr Zrajev ja Riia Tallerman. Projektijuhtideks olid Liisa Taul ja Edina Csüllög.

Projekti tööpeakirjaga “Maastikukunst kui piirkonna mainekujunduse element” toetas Leader programm.

Noored saavad oma ideede elluviimiseks toetust

Tähelepanu-tähelepanu, Väike-Maarja valla noor! Kas sul on huvitav idee, kuid napib selle teostamiseks raha? Täida vorm ja saada see meile kasvõi täna.

SANDRA LAAS
VÄIKE-MAARJA VALLA NOORTEKESKUSTE JUHATAJA

Sul on taas võimalus taotleda oma idee elluviimiseks rahalist toetust summas kuni 500 eurot ja lisaks saad ka Väike-Maarja valla noortekeskuse poolt mentori, kes toetab sind idee ellurakendamisel ja eelarve täitmisel.

Projektitaotluse saab esitada ja tegevusi ellu viia 11–19aastane Väike-Maarja vallas registreeritud elukohaga noor või neist koosnev noortegrupp.

Vormi taotlemiseks ja täpsema info leiad valla kodulehelt noorsotõ alateemas.

Noorte omaalgatus on noorte endi mõtetest alguse saanud ideede arendamine ja elluviimine noorte endi poolt. Projektikonkursi eesmärk on noorte ettevõtlikkuse ja osaluse toetamine. Projekti raames valmistatakse ette ja viiakse läbi kogukonnale või noortele suunatud üritus või sündmus, sealhulgas võidakse ette valmistada ja läbi viia üldhariduskooli õppekavasse kuuluv loovtöö, mis mitmekesistab kohalike noorte igapäevaolu.

Väike-Maarja valla noortekeskus katab projekti kulud, mis vastavad järgmistele nõuetele:

- on tekkinud projekti perioodil;
- on eelarvesse planeeritud;
- on tegevuse elluviimiseks vajalikud, põhjendatud ja majanduslikult otstarbekad;
- on kooskõlas Eesti Vabariigi seadustega ja hea tavaga.

Kevadel toimus esimene projektitaotluste voor ja toetuse said Simuna noored Aliise Kull ja Kert Karm, kes jagasid oma mõtteid augustis.

„Projekti idee tuli sellest, et Simunas pole ühtegi pinksilauda. Mõtlesime, et kuna peame sel aastal koolis loovtööd ka tegema, siis see sobib hästi. Praegu-seks on meil tehtud juba nii palju, et olemas laua peaaegu kokku saanud. Ainult jalad on veel vaja lauale alla panna ja triibud laua peale värvida. Alguses tundus see pinksilaua kokkupanek väga kerge, aga kui seda päriselt kokku hakkasime panema, oli see suhteliselt raske. Aga saame ilusti hakkama ja see tundub päris vinge,“ kirjutas Aliise, kes veetis suvevaheajal pikki õhtuid oma idee kallal nokitsedes.

„Tahtsin teha pinksilaua, et Simunas oleks rohkem tegevust. Üksnes saan ka tehtud oma loovtöö. Pinksilaud on peaaegu valmis, on vaid vaja lisada mõni asi ja teha mõni parandus ning siis saab juba mõelda avamise peale,“ lisas Kert.

Reisiseltskond Tartu ülikooli ees. FOTO: erakogu

Botaanikaaias. FOTO: Jüri Kalvet

Simuna väarikad külastasid kaunimat linna Eestis – Tartut

*Tuvid
mu katusekambri aknal
on ärevil*

*koerad purelevad
tõnissoni kuju ees
hakiparv kisendab
ülikooli kohal*

*peipsi taga
kogutakse kokku
lennukeid ja tanke*

INDREK HIRV

JÜRI KALVET
SIMUNA EAKATE KLUBI
JUHATUSE ESIMEES

Juba mitmed aastad Eesti-
maa kaunimate paikadega
lähemalt tutvudes, otsustasi-
me sel aastal külastada Tartu
kõige tähelepanuväärsemaid
muuseume – ajaloomuuseumi
ja tähetorni Toomemäel
ning ülikooli peahoones asu-
vat Tartu vanimat muuseumi
– kunstimuuseumi.

**Mitme sajandi tagune
teadusajalugu**

Kaunil Toomemäel asuvas Tartu
toomkirikus tegutseb teaduse
ja ülikoolihariduse ajalugu tut-

vustav Tartu ülikooli muuseum.
Toomkirikut ennast hakati ehi-
tama juba 13. sajandil ning seda
täiendati 16. sajandi alguseni.
Liivi sõja ajal aga kirik purustati
ning pole seitsaadi enam usu-
keskusena tegutsenud. Täna
tegutsebki seal muuseum, kust
leibab põnevaid väljapanekuid
Tartu toomkiriku kohta, Hullu
Teadlase kabinetit ja põnevad
ajutised näitused.

Tartu ülikool on vanim ja suu-
rim Eestis tegutsev ülikool ning
ühtlasi Baltimaade ainus ülikool,
mis kuulub maailma parimate
sekka. Tema lugu algas aga 30.
juunil 1632, mil Rootsi kuningas
Gustav II Adolf kinnitas oma all-
kirjaga Nürnbergi all sõjalaagris
Academia Dorpatensis asuta-
misüriku. Avaaktus toimus 25.
oktoobril 1632. Avati neli tea-
duskonda: arsti-, õigus-, usu- ja
filosoofia. Avaaktusel sütitava
kõne pidanud J. Skytte rõhutas,
et õppida peavad saama ka vae-
sed talupojad. See ajamatas või
ehmatas paljusid osalejaid.

Põnev oli Tartu ülikooli kart-
ser, mis oli mõeldud avaliku
korda ja ülikoolis kehtivaid
reegleid rikkunud üliõpilastele.
Kohus võis omal ajal kartseris-
se määrata ühest päevast kolme
nädalani. Seal viibimisest on
seintel, lagedel ja ustel joonis-
tusi, salme, monogramme.

Meie külastusjuht Evelin Her-
maküla, kes tutvustas ruumides
olevaid väljapanekuid, soovitas

Album Academicumi raamatust
üles otsida enda ja oma sugu-
laste nimesid, kes Tartu ülikoolis
õppisid. Nii mõnelegi külalisele
oli üllatuseks, et seal oli midagi
valesti vormistatud.

Järgmistele korrustele lii-
kudes kasutasime lifte ning
ülikooli ajalugu sai selgemaks,
kuid põhjalikumaks arusaami-
seks jääb pooleteisest tunnist
väheseks.

Reisikaaslane Endel Roo-
simõlder, kes vaimustus enim
Tartu ülikooli külastusest, ütles,
et see on Eesti ülikoolide ema.
Teised ülikoolid on tema sõnul
välja kasvanud just Tartu üli-
koolist, nagu omaaegsed EPA ja
TPI ning ülejäänud kolledžid ja
instituudid on tagapool.

**Tähetornis võeti
meid soojalt vastu**

Seejärel suundusime tähetorni,
mis asub Tartu linna südames –
Toomemäe idanõlval. Selle plat-
vormilt avaneb tore vaade Tartu
linnale.

Tähetorni näitusesaalid ju-
tustavad astronoomiast, geo-
deesiast ja seismoloogiast. Ju-
huslikult oli seal käepärast üks
magistriõppes olev noor daam,
kes meid valgustas, kuidas seal
kunagi oli ja mida tehti. Kuna oli
keskpäevane aeg, siis tähti me
muidugi vaadata ei saanud. Fakt
aga seegi, et 1824 a jõudis sinna
kohale selle aja suurim läätste-
leskoop maailmas.

Märkimist väärib ka tööik, et
Toomemäe kaguossa, keskaeg-
se piiskoplinnuse varemetele
1810 a valminud tähetorni ast-
ronoomiks määrati 1813 a Fr.
Georg Wilhelm Struve, kelle
eestvõtmisel 1816–1855 teostati
Maa kuju ja suuruse mõõtmist.
Kaare ulatus Põhja-Jäämere
äärest Musta mere äärde on
2821,833 km. Struve kaare loo-
ga saab aga sisukamalt tutvuda
meie koduvallas Võiveres.

Kalev Viiksaar Võivere Tuu-
leveski MTÜst märkis, et tähe-
tornis võeti külalisi vastu kui
tuttavaid, sest Struve kaare
punktid Simunas ja Võiveres
on tähetorniga tihedalt seotud.
Eriti muljetavaldav oli Kalevi
jaoks Parroti kabinet.

Seejärel suundusime vaa-
tama kunstimuuseumi, mis
asus ülikooli lähedal. Kui sinna
jõudsime, tabas esimesel pil-
gul Määri küla meest Arvi Tiis-
maad lausa üllatus. Läbi paari
ukse oli näha päris ehtsaid an-
tiikseid Vana-Kreeka-aegseid
skulptuure. Veidi liiga valged
need talle tundusid, aga lähe-
male jõudes ilmnis, et need on
väga tõetruud kipsist koopiad,
koos kõikide murdunud käte
või puuduvate kehaosadega. Ka
seal muuseumis leidsid hea ini-
mene, kes meile selgitusi jagas.

Pärast püsinäituse vaatamist
oli aeg lõunatada ülikooli koh-
vikus, kus päris taskukohased
hinnad.

**Jõudsime ka ERMi
ja botaanikaaeda**

Veel jõudsime külastada ka Tar-
tu ülikooli botaanikaeda, mis
on Baltimaade vanim järjepide-
valt tegutsev botaanikaed ja ka
Eesti liigitihedaim. Seal tegele-
takse aktiivselt taimeliikide- ja
sortide kaitse ning uurimisega.
Botaanikaaiast vaimustus enim
just reisikaaslane Elli Einer Si-
munast. Tema sõnul oli seal pal-
ju huvitavaid taimi, mida võiks
imetlema jääda.

Meie reis tipnes ERMi kü-
lastusega. Käisime kaemas
üsna uut väljapanekut „Uu-
rali kaja“. Seal saime vastused
põnevatele küsimustele soo-
me-ugri rahvaste kultuurilis-
te ja mõtteilma seoste, aga ka
keelte ja geenide kohta. Sa-
muti andis väljapanek põgusa
ülevaate soomeugrilaste tä-
napäevasest olukorrast. Must-
valged dokumentaalfilmid va-
nadest aegadest, igapäevased
tarbeesemed, rahvariided, va-
naaegsed elamud, sekka ani-
matsioonid. Reisikaaslane Arvi
Tiismaa lootis, et satub sinna
veel teist korda, et ringi vaa-
data ja rohkem aega kulutada.

Laine Lembavere, kes lõ-
petas Tartu riikliku ülikooli
poolsada aastat tagasi romaa-
ni-germaani keelte ja kirjan-
duse erialal, meenutas reisi
järel oma õpinguaastaid. Too-
na oli praeguses ülikooli aja-
loomuuseumis raamatukogu.

Kuna võõrkeelseid raamatuid
oli mujalt sel ajal väga raske
saada, kasutas ta seda tihti.
Alma mater'i ajaloo eksponee-
rimiseks on muuseum tema
arvates kujundatud interak-
tiivseks ja kasutajasõbralikuks.
Muuhulgas pakkus Lainele
huvi ka Tartu ülikooli kunsti-
muuseum oma uues kujundu-
sega ning meeleolukas oli ka
kartseri külastus.

Reisikaaslased jäid rahule

Kokkuvõttes jäid reisikaasla-
sed väljasõiduga rahule. Nii nad
ütlesid. Üle nelja kuni viie koha
ei jõua ühe päeva jooksul avas-
tada. Väga palju kohti ja vaa-
tamisväärsusi jäigi sel korral
külastamata.

Tartut külastades, eriti Too-
memäel kiriku varemeid ja ER-
Mi püsinäitust „Uurali kaja“
vaadates, liiguvad minu mõtted
aga Venemaa kuritegudele mi-
nevikus ja tänapäeval Ukrainas.
Mõtted rändavad ka Tartu üli-
koolis ja mujal hiljuti töötnud
inimestele: Hillar Palamets,
Aadu Must ja Mati Hint.

Suur tänu bussijuhile ja Rein
Keremile Kiiler OÜst, Aulile Si-
muna rahvamajast ning loomu-
likult vallavalitsusele.

Kohtadest, mida külastasi-
me, saab huvi korral parema
ülevaate internetist lugedes.
Selleks tuleks otsingukasti si-
sestada meie külastuskohtade
nimetusi.

Naiskodukaitse öörännakul selgusid säravaimad juhid

Ühel augustikuu õhtul startisid Väike-Maar-
ja algkoolimajast kahekümne viie kilomeetri
pikkusele ning kuue ja poole tunnisele öörän-
nakule Naiskodukaitse kolmeliikmelised juh-
tide võistkonnad. Kokku tuldi üle kodumaa, et
testida hakkamasaamist erinevates olukordades
ja selgitada välja parimad.

KRISTEL KITSING
TOIMETAJA

Naiskodukaitse Väi-
ke-Maarja jaoskonna
esinaine Anneli Mikiveri sõnul
toimub selline ettevõtmine
Väike-Maarja jaoskonna naiste
eestvedamisel kolmandat kor-
da ning alati on vaimu ja väge
vallas osalejaid ees ootamas uus
öö, uus rada ja uued väljakutsed.
Kui mitmed erinevad patrull-
võistlused või koormusmatkad
on suunatud eelkõige Naisko-
dukaitse tegevliikmetele, siis
öörännak on just organisatsioo-
ni juhtide proovilepanek.

Võistluse idee autor on
Anneli Mikiver ise ja seni on

võistlejad avastanud just Väi-
ke-Maarja valla erinevaid piir-
kondi. Esimesel aastal rännati
Äntu, Kilti ja Vao, teisel aastal
Porkuni ning seekord Pandive-
re, Eipri, Avispea ja Triigi kandis.

Seekordse ööränaku kol-
meliikmelised võistkonnad
moodustusid loosisime teel,
mis oli ootamatu uuendus, aga
andis võimaluse öisel teekonnal
omavahel paremini tutvuda eri-
nevast maakonnast kohale tul-
nud vabatahtlikel juhtidel. Meie
motto oli, et juht peab igas olu-
korras hakkama saama.

Sakala-Viru segavõistkond
näiteks alustas kauni päikse-
loojangu saatel ja lõpetas öö-
pimeduses. „Vahepeale jäid
õpetlikud ja mõnusalt humoo-
rikad kontrollpunktid, mida

Juhtimisõskus pandi proovile väge erineva nurga alt. FOTO: Jana Kroll

läbides tuletasime meelde nii
Naiskodukaitse põhikirja kui ka
blondiini anekdoote, transpor-
tisime „miine“, õppisime tund-
ma kodulindude munade kirjut
maailma ning saime muuhulgas
teada, mis on „Pisike Jeesuse
ema“, meenutas Meeris Visnapuu
Kadrinast, kel õnnestus oma
selskonnaga rännaku kontroll-
punktid läbida lõppkokkuvõttes
parima punktide arvuga. „Suur-
red tänud Väike-Maarja jaos-

konnale, kes ürituse ette val-
mistasid, innustasid meid läbi
öö, tutvustasid oma kodukanti ja
panid ootama juba järgmist öö-
rännakut, kiitis ta ettevõtmist.

Väike-Maarja naiskodukaits-
ja Jana Kroll rääkis militaar-
punkti loomise ilust ja võlust.
Ülesannete planeerimisel ar-
vestasid nad, et oleks toetatud
tiim töö harjutamine, teineteise
kuulamisõskuse arendamine,
pingeolukorras rahulikuks jää-

Kui meeskond on toetav, särab Naiskodukaitse juht ka ööpimeduses. FOTO: Kristel Kitsing

mise ja üksteise usaldamise os-
kuse lihvimine.

Kuigi erinevad ülesanded olid
suunatud organisatsiooni juh-
tidele, õpetas Jana sõnul kont-
rollpunktis veedetud aeg ja kogu
ettevalmistusele kulunud pe-
riood ka punkti läbiviijatele orga-
niseerimise oskust, tiimitööd ja
kogemust punkti ülesehitamisel.
„Huvitav oli kogeda, kuidas hä-
maruse ja pimeduse saabumine
võimendas kontrollpunktis valit-

sevad emotsioone, justkui osad
meeled oleks taandunud ja teised
meeled jälle aktiveerunud,“ jagas
ta muljeid. Rõõmu tundis Jana
aga sellest kui entusiastlikud olid
rännakul osalenud meeskonnad,
hoolimata kiirest raja tempost,
peenikesest seenevihmast või
valutavatest villidest varvastel ja
kandadel. „Äge üritus! Hästi toi-
miv meeskond! Suurepärase orga-
nisaatsiooni! Mis sa hing oskad
veel tahta,“ oli ta rahulolev.

Piirkonna elanikud on raamatukogudega üldiselt rahul

KADI KEÄR
KRISTEL LEHTME

Kevaldel toimus koostöös uuringufirmaga kien-diuringud.ee kõikides Lääne-Viru maakonna rahvaraamatukogudes lugejauuring.

Küsitluse eesmärk oli välja selgitada, kuidas on piirkonna elanikud koduraamatukoguga rahul, kus on murekohad ning millised on vajadused ja tulevikuootused.

Meie valla raamatukogude lugejatest osales uuringus kokku 140 inimest. Siinkohal suur tänu teile kõigile kaasa mõtlema!

Oma koduraamatukogusid ehk siis endale lähimaid kogusid on vastajad hinnanud valdavalt suurepäraseks.

Olulisimaks peeti võimalust raamatuid laenutada ja seejuures asjatundlikku ja sõbralikku teenindust. Kõrgelt hinnati ka mugavust ja hubasust, suhtlemist raamatukoguhoidjaga, ning ajakirjade, ajalehtede ja perioodika valikut. Koduraamatukogu puhul peeti oluliseks veel

Kõrgelt hinnati raamatukogude mugavust ja hubasust. FOTO: Kristel Kitsing

sündmustel osalemist, võimalust kasutada arvutit, printerit, koopiamasinat; näituseid; suhtlemist ja kokkusaamist teiste inimestega; enese/ja või lapse harimist ning aja parajaks tege-mise võimalust.

Enamasti oldi rahul järjekor-da pandud raamatute ooteaja pikkusega. Vastustest saime pigem mõistmist kui nurinat, sest menük on menük igal pool ja mõnikord tuleb veidi oodata.

Uurimise ka, kuidas inimes-tele sobivad lisaks raamatutele

veel erinevad infokandjad (ese-med, audiovisuaalsed materja-lid, lauamängud jne), mida raa-matukogu pakub. Suuremates kogudes on saadaval valik muu-sikat ja filme ning lauamänge. Valikut hinnati heaks.

Raamatukogude lahtiole-kuagadega oldi üldiselt rahul. Kaks vastajat arvas, et kogu võiks olla tööpäeval pikemalt avatud ja viis inimest soovis, et tööpäevald oleks kogu avatud varem. Meie vallas on kogudel erinevad lahtiolekuajad, mis

on püüdnud arvestada inimes-te soovidega. Simunas ja Väike-Maarjas on septembrist juu-nini kogu avatud ka laupäeval ja loodame väga, et kõik leiavad endale sobiva aja.

Kuna paljudes maakonna raamatukogudes juba on kasu-tusel raamatute laenutuskapid, kuhu lugeja saab omale raa-matuid tellida ning need sealt endale sobival ajal välja võtta, oli uuringus ka küsimus raama-tukapi kasutamise kohta. Meie kogudel see võimalus veel puudub ning valdavalt vasta-tigi, et ei kasuta seda. Kümnel juhul märgiti, et kasutaks kui see võimalus oleks. Meil on hea meel teatada, et koostöös valla-valitsusega saadi toetusmeet-mest “Raamatukogude aren-gukiirendi” rahastus raamatute laenutuskappide soetamiseks Väike-Maarja ja Rakke raama-tukogule. Mõistame, et laenu-tuse paindlikkusega suureneb raamatukogude kasutajate ra-hulolu ja usaldus.

Teie arvamus on oluline ja olete alati oodatud raamatu-kokku!

Kiltsi rahvamaja katus sai renoveeritud

SIRET STOLTSEN
MTÜ MEIE KILTISI

2021/22 aastatel osalesime piirkonnana Kiltsi-Vao-Eba-vere üle-eestilise „Arukad kü-lad“ pilootprojekti. MTÜ Paik oli kohapealne koordinaator ja andis meile ka mentori.

MTÜ Paik korraldas küla-kogukonnale mitmed mõtte-talgud ja töötoad, kus mõtle-sime koostöös välja piirkonna esimese ühisstrateegia koos edasise tegevuskavaga. Tun-dub lihtne, aga tegelikult oli see päris pikk tööprotsess, mis eeldas paljude inimeste kaasa-mist. Toimusid ka õppereisid mitmesse Eesti maakonda.

Nüüdseks oleme me jõud-

Kiltsi kogukonnamaja renoveeritud ka-tus. FOTO: Siret Stoltzen

nud juba kahel korral tegevus-kava värskendada.

Väljavõtte Maalehe artiklist:

MTÜ Meie Kiltsi esindaja Siret Stoltzen on väga rahul, et piirkond arukate külade prog-rammis osales: „Tänu sellele programmile on oluliselt pare-maks muutunud ümbruskonna külade kaasamine – me vaa-

tame oma külast kaugemale ja läbi selle oleme kasvanud piir-konnana,” rääkis ta ning lisas, et just ühised ettevõtmised on need, mis kohaliku rahva kokku toovad.

„Tänu sellele ka tunneme üksteist palju paremini. Ühi-selt organiseerisime Ebave-rest-Pikevereni külade päeva, oli ühine spordipäev, piirkon-na hobikunstnike maalinäitus, retrodisko ja jaanipäev. Pi-lootprojektina tuleb meie ko-gukonnamajale renoveeritud katus, mille all ühiseid tegevusi paremini edasi toimetada. See

motiveerib kogukonda organi-seeruma ja elukvaliteeti paren-dama. Väga oluliseks peame, et meil endal on tore ja maale ikka uusi elanikke ka juurde tuleb,” arutles Siret Stoltzen.

Selle aasta 2023 juulikuu lõpus saigi katus valmis. Tänu MTÜ Paik „Arukate külade“ meetmele õnnestus saada pro-jektiraha 50000 eurot ning suur tänu Väike-Maarja valla-valitsusele, kes panustas oma-finantseeringuna 11262 eurot.

Täname ehitusfirmat Res-taure OÜ, kes tegi korralliku töö.

Kotli majas tuleb tekstiili restaureerimise töötuba

KADRI LEPIK

28. septembrist 1. oktoobrini toimuvate üle-euroopaliste muinsuskaitsepäevade tä-navune katusteema on “Elav pärand”. Tähelepanu juhitak-se tavadele, teadmistele, os-kustele ja kommetele, mis on osa nii ammusest kui täna-päevasest kultuuripärandist. Väike-Maarjas Kotli majas toi-mub muinsuskaitsepäevade raames 29. ja 30. septembril

põnev ja sisukas ajalooliste vai-pade restaureerimise töötuba.

Praktilise töö käigus õpime esmaseid tekstiilirestaureeri-mise töövõtteid, mis on jõuko-hased igale käsitööhuvilisele. Kasutame erinevaid kuipvu-hastustehnikaid, teeme mit-mesuguseid kadude parandusi ja kergemad plekieemaldusi. Seda kõike kahe arhitekt Alar Kotli kavandi järgi valmistatud vaibaga, mis on aegade jooksul natuke kannatada saanud, ent

saavad pärast restaureerimist omale väärika koha Kotli maja väljapanekus.

Osa võtma ootame 12 inimest. Kuna tegemist on palju, tuleb töötoa osalejatel arves-tada kahe tiheda päevaga. Li-saks näputööle saab tutvuda ka praeguse ekspositsiooniga ning koos lõunalauas mõtteid vahetada.

Töötuba viib läbi Janika Turu, kes praegu töötab muin-suskaitseameti kunstipärandi

nõunikuna, ent kelle arvukad praktilised oskused pärine-vad konservaatoritööst ERMis. Janika lõpetas 2006. a Tartu kõrgema kunstikooli mööbli restaureerimise erialal ja 2018. a Eesti kunstiakadeemia ma-gistriõppe muinsuskaitse ja conserveerimise erialal ning hetkel õpib Eesti kunstiaka-deemia doktorikoolis. Lisainfot leiab www.muin-suskaitsepäevad.ee, FB Kotli Maja.

Spordiklubi Rakke naised 3. kohal. FOTO: Adam Illingworth

kohal Ketlin Kull. M14 vanuseklassi pois-test oli Markus Kull 7. kohal.

Maratoni distantsil oli üldarvestuses valla parim Alo Põldmaa – 17. kohal ja Maris Kaarjäär ja Kalle Piirioja oma vanusek-lassides esikohad. N12 vanuseklassis tegi läbi hooaja häid sõite sarjas Helle-Mai Liblikmann ja tasuks vanuseklassi teine koht. N12 vanuseklassis oli veel kõrgel 4.

saavutas kolmanda koha ja meeskonda-dest olid spordiklubi Rakke meeskod 32. kohal

3. septembril lõpetas Jõulumäel oma käesoleva hooaja Eesti olümpiakrossi karikasari. Selles sarjas võitis kõik etapid N16 vanuseklassis Mairit Kaarjäär ja tuli täiseduga oma vanuseklassi sarja võit-jaks. Naiste arvestuses oli parim Maris Kaarjäär.

Nädal varem peeti ka Jõulumäel teate-krossi Eesti meistrivõitlused ja spordiklubi Rakke naiskond saavutas seal 4. koha.

Nüüd on aeg tsüklokrossi rattad na-gist alla tõsta ja sügishooajaks valmistu-ma hakata. Tsüklokrossi karikasari jõuab ka meile, kui sarja finaalettapp peetakse 28. oktoobril Rakkes.

ENNO EILO

Nostalgiahõnguline Kärü puhvet töötas täie auruga

SIRJE AAVIK

Täna alusta-me vanaaeg-sest anekdoodist. Sobibki. Meie kodu-kohvik Kärü seltsi-majas oli pelmeeni, pontšikute ja muu kraa-mi nostalgiahõnguline. Anekdoot selline.

Natukese totu käest küsiti: „Mis on lennuki juhtimisel kõige täht-sam?“ „Püksinööp“, tuli kõhklematu vastus.

„Miks?“ „Kui nööpi po-leks, peaks lendur pükse kinni hoidma ja ei saaks juhtida.“ Selge. See igivana vanaisalt kuulnud anekdoot tuli jälle meelde, kui 20. augustil avastasin Erle köögis nõusid pesemas.

Pühapäev, ilma rahata! Vallarahvas ilmselt juba teab, et meie piloodid on Riina ja Tiia, peakokk Maive, toeks peotäis nööpe ja nööbikesi, kes toimetavad vähemalt nädala ja seda intensiivselt. Tee ürituse toimkonda leidsid ka Inge, Aita ja Maiu. Kärü kauba-maja oli nii vahvaks sätitud, et on lausa kahju neist, kes ei saanud seekord tulla.

Kärü kaubamaja nostalgia kilekotid jõudsid koguni Tallinna loo-maaeda, kus oldi väga rõõmsad ootamatu leiu üle.

Liikumisaastale kohaselt ja vähemalt 30 korda peetud Kärü-veski mängude auks mõõtis Ly pikkusi ja sättis pole näpude ja nööbikesi, kes toimetavad vähemalt nädala ja seda intensiivselt. Tee ürituse toimkonda leidsid ka Inge, Aita ja Maiu. Kärü kauba-maja oli nii vahvaks sätitud, et on lausa kahju neist, kes ei saanud seekord tulla.

Ja nüüd tsitaat Kärü seltsimaja FB lehelt: „Oh sa juudas, oli see vast päev! Meil pole kunagi nii palju külalisi käinud ja meie köök pole iial varem nii palju suid toitud. Meie sahver pole kunagi päeva lõpuks nii tühi olnud. Kui palju liigutavat tagasisidet ja pikki paisid. Aitäh, aitäh kõige eest! See rassimine ja tassimine läks asja ette!“

Meil on hea meel, et tunneme ka valla poolset poolehoidu ja abi. Uute kohtumisteni, uute mõteteni ja oma nööpaugu leidmiseni!

Kes ei komposti, peab biojäätmel jäätmevedajale üle andma

LEIE NÕMMISTE
KESKKONNA- JA HANKESPETSIALIST

Alates 1. jaanuarist 2024 on biojäätmel üleandmine korralda-tud jäätmevedajale kohustuslik.

Kodanikud, kelle majapidamises biojäätmel kompostitakse ja pole sellest veel vallavalitsust teavitatud, siis palun saatke hiljemalt 1. novembriks biojäätmel korraldatud jäätmeveoga mitteliitumise taotlus. Võimalusel lisage taotluse juurde ka foto oma kompostist.

Taotluse saab esitada Väike-Maarja valla kodulehel oleva vormi kaudu (v-maarja.ee/taotluste-e-vormid), saata tavapostiga või täita vallavalitsuses kohapeal.

Jäätmevaldajad, kes 1. novembriks vallavalitsust kompostimi-sest ei teavita, liidetakse järgmise aasta 1. jaanuarist korraldatud jäätmeveoga.

Jäätmevaldajad, kes ei komposti ja kes soovivad biojäätmel üle anda korraldatud jäätmevedajale, ei pea vallavalitsust eraldi teavita-ma. Jäätmevedaja saadab teile selle aasta detsembris veograafikud ja teie kohustus on soetada või rentida biojäätmel kogumiseks vastav mahuti.

Kompostimisest ei pea teavitama jäätmevaldajad, kes soetasid kiirkompostid aastatel 2022–2023 keskkonnainvesteeringute kes-kuse (KIK) projekti raames. Need andmed on juba jäätmevaldajate registrisse kantud.

Vallavalitsuse kaudu saab osta jätkuvalt biojäätmel 80 l ja 140 l kogumismahuteid ning kiirkompostreid. Info leiate valla kodulehelt.

Ragn-Sells AS biojäätmel äraveo hinnakiri: 80 l konteineri tüh-jendus 1,28 eurot; 140 l konteineri tühjendus 1,42 eurot; 240 l kontei-neri tühjendus 1,58 eurot.

Üksikelamud või paarismajad saavad tühjendada mitte harvemini kui üks kord nelja nädala jooksul, kõik teised jäätmevaldajad üks kord kahe nädala jooksul.

Kodukohvikute päeval avati Kärus kaubamaja ja puhvet. FOTOKOLLAŽ: Tiia Saart

Jalgrattahooaja lõpetab tsüklokross

Koos saabuva sügisega jõuab ka jalgrat-tahooaeg oma viimasesse faasi. Nimelt algavad CX ehk tsüklokrossi võistlused.

Suuremad rattasarjad maanteel ja maastikul on läbi ning ka kokkuvõtted on tehtud. Väikselt seatakse sihte juba järgmiseks hooajaks.

2. septembril peeti Kõrvemaal Bosch Eesti maastikurattasarja viimane osa-võistlus 26. Tallinna rattamaraton, mille järel toimus ka kogu hooaega kokku-võttev autasutamine. Valla ratturitel oli päris palju pjedestaalile ronimist. Hooaja kokkuvõttes saavutasid Mirtel Laht, Ma-ris Kaarjäär ja Kalle Piirioja oma vanusek-lassides esikohad. N12 vanuseklassis tegi läbi hooaja häid sõite sarjas Helle-Mai Liblikmann ja tasuks vanuseklassi teine koht. N12 vanuseklassis oli veel kõrgel 4.

Kadriorust toodi hõbedad

Augustikuus Kadriorus toimunud Baltimaade veteranide lahtistel meistrivõist-lustel kergejõustikus saavutas Bruno Münter M65+ kettahaites II koha.

Sealsamas leidsid aset ka Eesti veteranide kergejõustiku meistrivõistlused, kus Bruno tõi oma vanuseklassis Väike-Maarja valda samuti hõbedakarva medali.

Algab mälumängusarja uus hooaeg

Väike-Maarja mälumängusari alustab 25. septembril oma uut hooaega. Kohtu-mised toimuvad Georgi söögitoas iga kuu viimasel esmaspäeval kell 18.

Mälumängus saab osaleda kolmeliikmelise võistkonnaga ja kokku mängitakse kaheksa etappi: 25.09, 30.10, 27.11, 29.01, 26.02, 25.03, 29.04 ja 27.05.

Viimasel etapil toimub ka sarja pidulik lõpetamine, kus teravamatele „kriitide-le“ jagatakse tänutähti.

Esimese mängu küsimused valmistab traditsiooniliselt ette eelmise hooaja võitjameeskond. 2022/23 hooaja võitis Väike-Maarja meeskond.

Olete oodatud osa võtma!

▼

Väike–Maarjas, Ebaveres

Ringi nimi/ tegevus	Aeg	Juhendaja	Kontakt
Maadlus spordihoones	Noorem rühm E, K, R 17.30–19.00	Lembit Kalter	5344 6074 Lembit.Kalter@graanulinvest.com
	Vanem rühm E, K, N, R 19.00–20.30	Lembit Kalter	5344 6074 Lembit.Kalter@graanulinvest.com
Showakro spordihoones	K 14.00 (1–4 kl) K 15.00 (5–8 kl) Al 27.09	Anastasija Bezrushenko	Merje Poom 513 0381
Korvpall spordihoones	1. klass E, K, N 12.00–13.00	Vaido Rego	529 4106 vaido.rego@v-maarja.ee
	2.–4. klass E, T, K, N 13.00–14.30 R 12.00–13.30	Vaido Rego	529 4106 vaido.rego@v-maarja.ee
	5.–9. klass E, T, K, N, 14.45–16.15 R 13.45–15.15	Vaido Rego	529 4106 vaido.rego@v-maarja.ee
Suusatamine Ebaveres	Algajad (7–10 a) E, N 18.00 Edasijõudnud E, T, N, R 16.30	Maris Kaarjärv	528 1769 maris.kaarjarv@mail.ee FB Ebavere Suusaklubi
Karate spordihoones	E 15.00–16.00 T 15.00–16.30 N 15.00–16.30	Sten Aru	526 0611 sten@shukokai.ee www.impact.ee
Taipoks spordihoones	T 18.00–19.30 N 18.00–19.30	Sten Aru	526 0611 sten@shukokai.ee www.impact.ee
Kundaliini jooga Ebaveres	K 18.30–20.00	Kristiine Part	5552 5929
Laskmine lasketiirus	E, N 14.00–18.00 Alates 5. klassist	Jaanus Raidlo	527 3846 jaanusrai@gmail.com
Tabata spordihoones	T 18.30	Ivi Lõomets	528 6641 nex280@hotmail.com
Kõht, selg, tuhar spordihoones	N 18.30	Ivi Lõomets	528 6641 nex280@hotmail.com
Full body training spordihoones	E, K 19.00	Sander Klaan	5656 0293 klaan92@gmail.com
Ja loomulikult võid tulla ka üksi või sõpradega ja harrastada oma lemmik spordiala spordihoone võimaluste piires. Spordihoone kuupiletit on võimalik soetada ka läbi Stebby keskkonna.			
Solaarium spordihoones	E–R 12.00–21.00 L, P 12 – 18		514 6776
Kuremarjad (seeniortants) seltsimajas	K 13.30 Al 06.09 Sobib igale vanu- sele. Oodatud uued tantsijad	Ene Saaber	5302 4437 seltsimaja@v-maarja.ee
Kunstiring seltsimajas	N 17.30 Al 07.09 Igale vanusele. Osalustasu õpilastele 5 € kuus, täiskasvanutele 10 €	Kristen Suokass	5302 4437 seltsimaja@v-maarja.ee
Alima idamaised tantsud seltsimajas	E 17.30 Al 25.09 Oodatud kõik huvilised	Epp Kaljos	5563 8128 epp.kaljos@mail.ee
Eakate võimlemine seltsimajas	T 10.00 Al 03.10 Oodatud kõik huvilised. Osalustasu 2 €	Epp Kaljos	5563 8128 epp.kaljos@mail.ee
Väike–Maarja seltsimaja näitering seltsimajas	Info lähiajal. Oodatud kõik huvilised	Heli–Liivia Komp	5302 4437 seltsimaja@v-maarja.ee
Pasunakoor seltsimajas	N 19.00	Taavi Taar	taartaavi@gmail.com
Kiltsi Kobedad Mutid Kiltsi rahvamajas	Alustab oktoobris. Oodatud kõik huvilised	Merike Hövelson	merike.hovelson@mail.ee
Maarjakelluke rahvatants gümnaasiumi võimlas	T või N kell 18.30 Al 26.09	Anu Musakko	5559 9478
Tarapita rahvatants gümnaasiumi võimlas	E kell 18.30	Egne Liivalaid	5648 7949
Klubi Härmalõng seltsimajas	Oktoobris, novembris, veebruaris, märtsis ja aprillis	Anne–Liis Talu	5190 1043
Mudeliring mudelihallis	K 17.30–19	Bruno Vaher	501 1508
Triigis			
Ringi nimi/ tegevus	Aeg	Juhendaja	Kontakt
Võrkpall spordihoones	E, K kell 19		Aule Rebane, tel 5666 0404

Simunas

Ringi nimi	Aeg	Juhendaja	Kontakt
Mudilaste ansambel rahvamajas <i>Eelkooliealistele</i>	E 11.00 Al 11.09	Angela Raik	5560 1915 angela.raik@mail.ee
Naisrühm Simone rahvamajas <i>Nii noortele kui soliidsemas eas naistele</i>	E 19.00 Al 02.10	Auli Kadastik	5558 3566 aulikadastik@gmail.com
Eakate võimlemine rahvamajas <i>Kõigile eakamatele</i>	T 11.30 Al 03.10	Epp Kaljos	55638128 ebelee10@gmail.com
Eakate tantsurühm Tüdrukud rahvamajas <i>Eakamatele daamidele</i>	T 12.45 Al 03.10	Auli Kadastik	55583566 aulikadastik@gmail.com
Simuna kapell rahvamajas <i>Igas eas rahvamuusikutele</i>	T 18.00 Al 03.10	Eve Sarnet	501 1327 eve.sarnet@mail.ee
Tütarlaste ansambel rahvamajas <i>3.–4. klass</i>	K 13.50 Al 13.09	Angela Raik	5560 1915 angela.raik@mail.ee
Laulusolistid rahvamajas <i>Eelkooliealised ja põhikooli õpilased</i>	Kokkulepitud aegadel juhendajaga	Angela Raik	5560 1915 angela.raik@mail.ee
Line–tantsurühm LustiLine rahvamajas <i>Noortele ja keskealistele naistele</i>	K 18.30 Info juhendajalt	Tiia Lepp	5598 1651 tiia.lepp@mail.ee
Vabatahtliku tuletõrje seltsi näitering Vesi Peale rahvamajas <i>Igas eas huvilistele</i>	N 17.00 Al 05.10	Maie Rand	5647 1100 maierand@hot.ee
Segarühm Simuna Segased rahvamajas <i>Noorematele ja keskealistele tantsuhuvilistele</i>	N 19.00 Al 05.10	Auli Kadastik	5558 3566 aulikadastik@gmail.com
Naisteklubi rahvamajas <i>Igas eas naistele</i>		Mary Tammet	514 3011 marytammet@gmail.com
Eakate klubi Elurõõm rahvamajas <i>Kõigile eakatele</i>		Jüri Kalvet	323 7362 jyrka1936@gmail.com
Jõusaalitreening spordihoones <i>Naistele</i>	T, N kell 18		Infot jälgib Simuna kooli kodulehelt
Jõusaal ja suur saal spordihoones	E, R kell 17–21 vabas kasutuses (v.a kui reedeti on korvpallivõistlused)		Infot jälgib Simuna kooli kodulehelt
Korvpall spordihoones	T, N kell 19		Infot jälgib Simuna kooli kodulehelt
Sulgpall spordihoones	K kell 18		Infot jälgib Simuna kooli kodulehelt

Rakkes

Ringi nimi/ asukoht	Aeg	Juhendaja	Kontakt
Rahvatantsurühm Agatantsulust kultuurikeskuses	E 18.30–20.30 Al oktoobrist	Riina Gull	329 1879, 5131 419, kultuurikeskus@rakke.ee
Rakke naisrühm kultuurikeskuses	N 18.30–20.30 Al 05.10	Liia Alling	329 1879, 5559 3309, kultuurikeskus@rakke.ee
Rakke naisansambel kultuurikeskuses	T 18.00–20.00 Al 26.09	Rene Põllumaa	329 1879, 5569 2792, kultuurikeskus@rakke.ee
Eakate tantsuring Kadakane kultuurikeskuses	K 17.00–18.30 Al 27.09	Helen Potman	329 1879, 525 6938, kultuurikeskus@rakke.ee
Eakate lauluring raamatukogus	T 12.00 Al septembrist	Rene Põllumaa	329 1879, 5569 2792, kultuurikeskus@rakke.ee
Laste lauluring kultuurikeskuses	E 17.00 Eelkool E, N 14.30 R 14.00 Al septembrist	Rene Põllumaa	329 1879, 55692792 kultuurikeskus@rakke.ee
Laste jõutants lasteaias	Al oktoobrist Täpsustub	K–Tantsukool	329 1879, 5569 2792 kultuurikeskus@rakke.ee
Täiskasvanute paberiring raamatukogus	N 17.30 Kord kuus Al oktoobrist	Külli Tälli	329 1879, 569 82705 kultuurikeskus@rakke.ee
Vinyasa jooga kultuurikeskuses	R 19.00 Al 08.09	Ivi Lõomets	329 1879, 528 6641, kultuurikeskus@rakke.ee
Rakke kultuurikeskuse 7.–9. kl segarühm 5.–6. kl segarühm koolimajas	E 13.50 14.50 Al septembrist	Riina Gull	329 1879, 5131 419, kultuurikeskus@rakke.ee
Rakke kultuurikeskuse C segarühm kultuurikeskuses	L 13.00 P 11.00 Al septembrist	Riina Gull	329 1879, 5131 419, kultuurikeskus@rakke.ee
Makramee töötuba kultuurikeskuses	N 18.00 Al 19.10	Dagmar Obring	329 1879, 5569 2792 kultuurikeskus@rakke.ee
Kunstiring raamatukogus	K.18.00 Al 13.09	Kristen Suokass	329 1879,5569 2792 kultuurikeskus@rakke.ee
Kangoo jumps kultuurikeskuses	K 18.30–19.30 Al 13.09	Anneli Kesküla	329 1879, 5196 2668 kultuurikeskus@rakke.ee
Eakate võimlemine kultuurikeskuses	T 13.00–14.00 Al 03.10	Epp Kaljos	329 1679, 5569 2792 kultuurikeskus@rakke.ee
Jõusaal koolimajas	E–R kell 8–18 kokkuleppel		Janar Rückenber 529 4954
Maadlus koolimajas	T, N 16.30–18.00	Jaak Tammik	5814 5847 tammik.jaak@gmail.com

Koguduste teated

VÄIKE-MAARJA KOGUDUS

Tamme 4, Väike-Maarja

Jumalateenistused pühapäeviti kell 13
Jumalateenistused 17.09, 24.09, 01.10, 15.10,
22.10, 29.10
Missa 08.10

Väike-Maarja leinamaja on
avatud teenuse pakkumiseks.
Pastoraadis saab sündmuste korraldamiseks
rentida saali koos köögiga.
Hooldajaõpetaja praost Tauno Toompuu
Tel 529 0651, tauno.toompuu@eelk.ee
Juhatuse esimees Kaire Kislov
Tel 5342 4600, kairekis@mail.ee
Koduleht sites.google.com/site/eelkvaikemaarjakogudus

AVISPEA KOGUDUS

Avispea küla

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30
Tel 323 5450, 524 1982,
E-post avispea@ekkllesia.ee
Koduleht http://avispeakogudus.wixsite.com/kogudus

SIMUNA KOGUDUS

Allika 3, Simuna

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11
Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021
E-post enn.salveste@eelk.ee

RAKKE KOGUDUS

Oru 6, Rakke

Jumalateenistused pühapäeviti kell 15
Tel 5623 1313
E-post rakke.kogudus@gmail.com
Koduleht http://rakkekogudus.weebly.com

JEHOOVA TUNNISTAJATE KOGUDUS

Rohuaia 30, Rakvere

Koosolekud pühapäeviti kell 11
Tel 5695 1316
Koduleht http://jw.org

Kalmistumeistrid

Väike-Maarjas – Heili Talpsepp, tel 516 1809
Simunas – Sirje Prual, tel 524 7944
Aos – Aili Uustalu, tel 524 6501

Mälestame

Ei võta sõnad leinavalu, ei kuivata nad pisaraid ...

HEINART HAAVA 09.02.1958–09.08.2023
EINU SAAGE 19.04.1936–22.08.2023

Suvesoojas läksid sa teele,
mälestus sinust jääb alati meelde ...

Kallist
ERICH RÜCKENBERGI
19.06.1936–23.08.2018
mälestavad viiendal
surma-aastapäeval
abikaasa, lapsed ja
lapselapsed!

Näitused

Väike-Maarja muuseumis septembri lõpuni näitus “Esiivanemate aiad”.
Vao tornlinnuses püsinäitus Vao mõisa ja tornlinnuse ajaloost ning tänapäevast. Sissepääs linnusesse ja näitusele etteregistreerimisel muuseum@v-maarja.ee või tel 326 1625.
Väike-Maarja seltsimajas oktoobri lõpuni Jule Käen–Tormi maalinäitus „Go girl“.
Väike-Maarja vallamaja teisel korrusel oktoobri lõpuni Suokassi maalinäitus „Elu sies“.
Rakke raamatukogus vaibakunstnik Tiia Saarti loomingu fotode näitus.
Rakke kultuurikeskuses Väike-Maarja ja Rakke kunstiringis osalejate tööde näitus. Juhendaja maalikunstnik Suokass.
Simuna rahvamajas 25. oktoobrini vaibakunstnik Tiia Saarti fotonäitus “Loretta ja teised naised”.

Näitusi saab külastada majade lahtiolekuaegadel!

Kui soovid sisestada oma ürituse kultuurikava.ee, saada info aadressile maire.haava@v-maarja.ee. Edastatav info peaks sisaldama sündmuse nimetust, toimumise kuupäeva, kellaega ja asukohta, esinejaid ning fotot või visuaali. Lisada võib ka rohkem sisukirjeldust.

Kell 11.00
VMG õpilane **Kati-Ly Randviir**
„Mis toimub keeletunnis, kui läbivaks teemaks on „Wiedemanni keeleühind“?“
Tiina Paet
Laureaadi tutvustus
Wiedemanni auhinna laureaati **Peeter Päll**
„Wiedemanni kohanimed“
Tiina Laansalu
„Nimekorraldusest nimenõuanneteni“
Jüri Valge
„Köögiütust üleriigiliseks keelesündmuseks. Wiedemanni keeleühind 35“

Kell 13.00
Vestlusring laureaadi, esinejate ja õpilastega
Vestlust juhib **Raul Rebane**

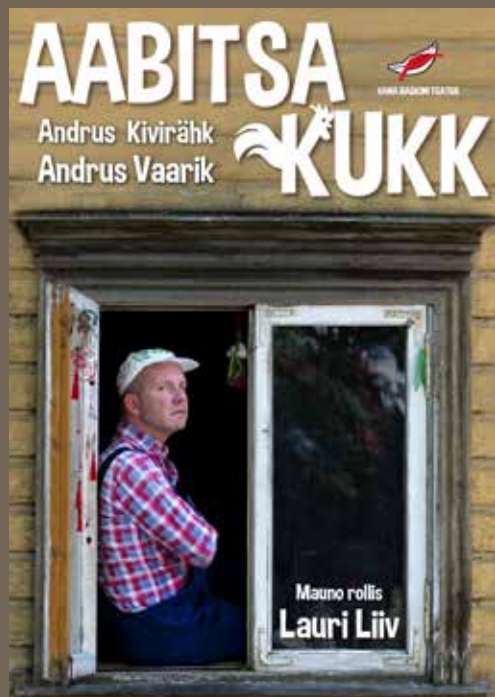
Kell 14.15
Laureaadi nimitamise istutamine keeletammikusse
Ühispildistamine

Kell 15.00
Päeva lõpetamine Georgi söögitoas

Registreerumine kuni 18.09
<http://bit.ly/Wiedemann2023>

19. oktoober kell 19 Väike-Maarja seltsimajas

Pilet 22 €, sooduspilet 20 €
Piletid Piletilevis, Piletimaailmas ja kohapeal

Üritused

15.09 kell 12 Rakke Linnamäe staadionil jooksukross.
21.09 Porkuni lahingu aastapäev. Mälestusteenistus kell 13 Loksa kalmistul, kell 14 Vistla memoriaali juures.
22.09 kell 11 Väike-Maarja seltsimajas 35. Wiedemanni keelepäev.
23.09 kell 9.50 Simuna rahvamajas sügise tervitamine.
23.09 kell 11–15 Vao tornlinnuse avatud uste päev.
23.09 kell 15 mälestusmärgi Avispea mõök 10. aastapäeva kokkutulek Liivaajal, Avispeal. Meeleolu loob Tiia Paist, külalistele sünnipäevatorit ja kohvilaud. Kell 17 Wõnnusvere Wabalaval Andrus Bonzo Albrechti kontsert.
25.09 kell 15 Rakke raamatukogus Raamatukohvik. Tutvustatakse uudiskirjandust, jagatakse lugemiselamusi.
25.09 kell 18 Georgi söögitoas Väike-Maarja mälumängusarja 1. mäng.
26.09 kell 18 tutvustab Rakke kultuurikeskuse suures saalis transpordiamet riigitee 15124 Kapu – Rakke – Paasvere km 12,0–14,4 Rakke aleviku lõigu eskiisprojekti.
27.09 kell 18 Rakke kultuurikeskuses kambakoolitus “Sügisvärvides lilleseade”. Koolitaja Tuuli Luiga. Osalustasu 25 eurot Registreeri tuulililled@gmail.com. Info 5569 2792.
29.09 kell 19 Georgi söögitoas Väike-Maarja veiniklubi üritus teemal „Hirmus Hans ja eluvesi“. Pääse 34 eurot. Osavõtt ainult eelregistreerimisega hiljemalt 25. septembriks aivar@joosand.ee.
29.09 ja **30.09** Kotli majas muinsuskaitsepäevade raames ajalooliste vaipade restaureerimise töötuba.
30.09 kell 19 Väike-Maarja ja Rakke spordihoone 16. sünnipäevaturmior võrkpallis.
01.10 kell 16 Rakke kultuurikeskuses Muusikakohvik. Esineb Tihvan Big Band, pilet 5 eurot.
08.10 kell 13 Väike-Maarja seltsimajas eakate klubi Härmalõnga pidu. Külla tuleb Peeter Kaljumäe. Pilet 6 eurot.
09.10 kell 11–15 Väike-Maarja seltsimajas doonoripäev.
11.10 täiskasvanud õppija nädala raames üle-eestiline õpitund Rakke raamatukogus. Info täpsustub.
19.10 kell 18 Rakke kultuurikeskuses makramee töötuba.
19.10 kell 19 Väike-Maarja seltsimajas etendub A. Kivirähki „Aabitsa kukk“. Piletid müügil Piletilevis.
21.10 kell 12 Väike-Maarja muuseumis hõimupäev. Virulased.
21.10 kell 17 Väike-Maarja seltsimajas tantsuseltsi Tarapita 35. aastapäeva tähistamine.
28.10 kell 11 Rakke linnamäe staadionil Rakke CX, Cyclocross.
29.10 kell 13 Simuna rahvamajas simunapäeva tähistamine.
12.11 kell 11 Rakke kultuurikeskuses Väike-Maarja valla meistrivõistlused males.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

ROBIN MATTIAS KÕIKER 09.08.2023
ROMET UTSAL 13.08.2023
KIRSIKA VIKSAAR 26.08.2023
MARKO VALDUR 30.08.2023
BRENDA-LIIS JALASTO 30.08.2023
GREGOR KONTS 31.08.2023

Üks päev kui pärl ta teiste seas
kord aastas särab igas eas

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

92	LEIDA LANGO 11.10.1935 AIME PÜVI 12.10.1935	80	JUHAN LIPPASAAR 08.10.1943 LII KULLAMAA 14.10.1943 VIIA VUNTUS 15.10.1943 GALINA TIHU 25.10.1943
91	HILDA RIISPERE 02.10.1932 LEIDA SALUMÄE 07.10.1932	87	VALVE KUUSK 04.10.1936 AINO BUHT 13.10.1936
90	EINO LEPIKSOO 11.10.1933	86	AINO LUKMAN 03.10.1937 ÕIE ALTMÄE 09.10.1937
89	LOREIDA HEINPALU 19.10.1934 LOREIDA MITT 20.10.1934	85	KOIDU BORK 04.10.1938 AILI ARUOJA 16.10.1938 LAIDI HÖVELSON 17.10.1938 HELLI OHTLA 25.10.1938 HILMA NARITS 28.10.1938
88	MALLE BAUMANN 09.10.1935 HILJE-MELAINÉ LAISSAAR 11.10.1935	75	EHA VÕSO 04.10.1948
		70	OLEV NAGEL 02.10.1953 GALINA SOBOLEVA 02.10.1953 HARRY ÖNNEMÄE 04.10.1953 ANTS MERILA 09.10.1953 AIMAR KOPPAS 16.10.1953

**Soovime õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja vallavalitsus**

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäeva-õnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

TERESA
ABIVAHENDIKESKUS

Uriinipidamatuse abivahendid, naha- ja haavahooldusvahendid, imavad aluslinad, mähkmed jm.

Pensionistidele kaup 40% soodsamalt. Tööeliste puuetega inimestel vajalik arstiteend abivahendi soetamiseks.

Tellimiseks ja infoks helistada tel 5343 9837. Abivahendi soovist teavitada viis tööpäeva varem!

Rakke raamatukogus (Faehlmanni 26) saab tellitud tooted kätte 6. oktoobril kell 11, Väike-Maarja hooldekodus (Ravi 1, I korrus) 11. oktoobril kell 9–11.

Korstnapühkija
Tel 5560 4046

Tervendav mer. massaaž.
Hea kingitus endale või sõbrale.

Info: Eipri külas, tel 5323 9228 Anti
lotusmassaaz.ee/hinnakiri

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

9. oktoober alates 10.00
RAKKE
KULTUURIKESKUS

Etteregistreerimine (kell 9–16)
telefonil 5323 2454

*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikeseprillid

Silmaade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

Koerus müüa lõhutud lelapuid pikkusega 30–60 cm. Samas müüa aasta kuivanud kasepuid 40 l võrgus. Transport kuni 20 km tasuta. Hind hea ja järjekord lühike! Tel 5624 6812.

TEHNOÜLEVAATUSKESKUS.EE

Väljavahi tee 5, Põhjakeskuse kõrval
5358 9999

AVATUD IGA PÄEV

Sõiduauto alates 29.-

Viru Arborist OÜ

PAKUME ARBORISTI TEENUSEID

- Ohtlike puude raie
- Puuhooletustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine
- Puiduhakkuri teenus, Ø20 cm
- Kändude freesimine

Gustav Aasumets (kutsetunnistus 141998), tel 5919 2441

Reigo Alas (kutsetunnistus 141999), tel 5800 1880
viruarborist@gmail.com

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väljaandja Väike-Maarja vallavalitsus, tel 329 5750

Toimetaja Kristel Kitsing, tel 329 5759, 5349 962

Toimetuse kolleegium
Kristel Lehtme, Edgar Tammus, Siiri Kanarbik, Merle Kiigemaa, Janar Rückenberg, Liis Türbsal

Tiraaž 2700

Küljendus MK Meedia OÜ, info@mkmeedia.ee

Trükk Printall AS

Kanne Omniva

Materjale saab saata iga kuu 30. kuupäevaks
kristel.kitsing@v-maarja.ee

Ilmub tasuta kord kuus (v.a juuli).

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raieetega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

VÄIKE-MAARJA PUIT müüb

soodne pellet 6 mm premium 300 €/alus 990 kg
Puitbrikett alates 300 €/alus
Ehituslik saematerjal
Transpordi võimalus
Tel. 520 6369, 515 0268
Väike-Maarja, Jaama 7a

HOMMIKUEINE

• KAERAPUDER MOOSI/VÕIGA
• MUNAPUDER PEEKONIGA
• MUNAPUDER VORSTIKESTE, PEEKONI JA TOMATIKASTMES UBADEGA
• VÕILEIVAD
• KOOGILÕIGUD
• KOHV, TEE, KAKAO

E-R KELL 7.30–11.00

kulmlaud.eu ☎ 322 5154

Rotaksi laomüük
Lemmikloomatoidud

Pikk 30, Väike-Maarja, 46202 Lääne-Viru maakond

JALGRATTAD HOOLDUS
Hooldusüks brändidele

Rattabaas
Lai 12, Rakvere • Tel 322 2030 • rattabaas@gmail.com
E-R: 9-18 L: 10-15 P: Oleme trennis!

www.rattabaas.com

PESU VARUOSAD

PAIK LEADER EESTI

Mittetulundusühing PAIK (LEADERi tegevuspiirkonnaks on Väike-Maarja vald, Tapa ja Vinni valdade Tamsalu, Laekvere piirkond) võtab vastu projektitoetusi, lähtudes maaeluministri 23. oktoobri 2015. a määrusest nr 11 „Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER projektitoetus“ ja Pandivere koostööpiirkonna arengustrateegiast 2014–2020/2025 ning 2023. aasta rakenduskavast.

Strateegia meetme nimetus	Taotluste vastuvõtuaeg	Meetmete eelarve eurodes	Hindamise tähtaeg
2023. aasta rakenduskava			
• Meede „Kasvat Pandivere“	12.10.–21.10.2023	63 800	30.11.2023

Meetmete info: www.pandivere.eu

Taotlusi saab esitada PRIA e-teenuste keskkonnas. Konsultatsioonide ajad kokkuleppel kuni 18.10.23. Täiendav info tel 511 1099 ja 518 4953.

HaluProff OÜ

KÜTTEPUUD RAIGUST.
Igas mõõdus kvaliteetsed küttepuid.
Kohaletoomisega, koormad laotud.
Tel 5559 0853

Väike-Maarja seltsimajas

8. oktoobril kell 13

eakate klubi Härmalõng pidu

Külla tuleb Peeter Kaljumäe

Pilet 6 €

Info seltsimaja@v-maarja.ee, tel 5302 4437

clean UP

VEOTEENUSED
KALLURVEOD, TREILERVEOD, KRAANATÖÖD

PUISTEAINETE MÜÜK
KILLUSTIK, LIIV, KRUUS

EHITUSTEHNIIKA RENT

+372 5243689 ☎ www.cleanup.ee Tehno 8
+372 55532273 ✉ info@cleanup.ee Väike-Maarja

Hea maaomanik, rendi põld mahepõllupidajatele!

Äntu Mõis OÜ soovib rentida Väike-Maarja vallas põllumaad

Äntu Mõis OÜ on Lääne-Virumaal Äntu külas asuv mahepõllumajanduse ettevõtte, kus kanade ja munatootmisega on tegeletud üle kahekümne aasta. Juba 2008. aastast on suund mahepõllumajandus ja maheteraviljakasvatuse ning alates 2012. aastast mahelinnukasvatuse.

Kontakt:
Lauri Bobrovski, tel +372 523 0732, lauri@antumois.ee